

**Η
ΑΡΧΗ ΕΞΕΤΑΣΗΣ ΠΡΟΔΙΚΑΣΤΙΚΩΝ ΠΡΟΣΦΥΓΩΝ**

7ο ΚΛΙΜΑΚΙΟ

Συνήλθε στην έδρα της την 1^η Φεβρουαρίου 2019 με την εξής σύνθεση:
Χρυσάνθη Χαραλαμποπούλου, Πρόεδρος και Εισηγήτρια, Χρυσάνθη Ζαράρη και
Μιχαήλ Σειραδάκης, Μέλη.

Για να εξετάσει την, από 24.12.2018, Προδικαστική Προσφυγή με Γενικό
Αριθμό Κατάθεσης (ΓΑΚ) - Αρχή Εξέτασης Προδικαστικών Προσφυγών (ΑΕΠΠ)
1396/27.12.2018 της προσφεύγουσας εταιρίας με την επωνυμία «...» και τον
διακριτικό τίτλο «...», νομίμως εκπροσωπούμενης.

Κατά του ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΥ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ ΚΑΙ ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΥ
(ΓΕΝΙΚΗ ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΑΡΧΑΙΟΤΗΤΩΝ ΚΑΙ ΠΟΛΙΤΙΣΜΙΚΗΣ ΚΛΗΡΟΝΟΜΙΑΣ
- ΕΦΟΡΕΙΑ ΑΡΧΑΙΟΤΗΤΩΝ ΚΕΦΑΛΛΗΝΙΑΣ ΚΑΙ ΙΘΑΚΗΣ) [εφεξής αναθέτουσα
αρχή].

Με την Προδικαστική Προσφυγή η προσφεύγουσα εταιρία επιδιώκει, όπως
ακυρωθεί η υπ' αριθμ. Φ333/Δ1-02/Δ2/13.12.2018 Απόφαση του Προϊσταμένου
Αρχαιοτήτων Κεφαλληνίας (ΑΔΑ: 72ΚΦ4653Π4-ΒΣΧ) - κατ' αποδοχή του από
03.12.2018 (No 1) Πρακτικού και του από 11.12.2018 (No 2) Πρακτικού της
Επιτροπής Διενέργειας του υπόψη Διαγωνισμού, με τα οποία αξιολογήθηκαν
(αντίστοιχα) οι Φάκελοι "Δικαιολογητικά Συμμετοχής – Τεχνική Προσφορά" και οι
Φάκελοι Οικονομικής Προσφοράς των διαγωνιζομένων - η οποία εκδόθηκε στο
πλαίσιο του δημόσιου διεθνούς ανοικτού ηλεκτρονικού Διαγωνισμού με τίτλο:
«ΠΡΟΜΗΘΕΙΑ ΚΑΙ ΕΓΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΠΡΟΘΗΚΩΝ ΚΑΙ ΛΟΙΠΩΝ ΜΟΥΣΕΙΑΚΩΝ
ΚΑΤΑΣΚΕΥΩΝ ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΚΗΣ ΣΥΛΛΟΓΗΣ ΣΑΜΗΣ" (ΥΠΟΕΡΓΟ 2) ΣΤΟ
ΠΛΑΙΣΙΟ ΤΟΥ ΕΡΓΟΥ "ΕΠΙΣΚΕΥΗ ΚΑΙ ΔΗΜΙΟΥΡΓΙΑ ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΚΗΣ
ΣΥΛΛΟΓΗΣ ΣΑΜΗΣ ΚΑΙ ΕΚΘΕΣΗ ΨΗΦΙΔΩΤΩΝ ΣΤΗΝ ΚΕΦΑΛΟΝΙΑ»
(ΚΩΔΙΚΟΣ CPV: 39154000-6- Εξοπλισμός Εκθέσεων), προϋπολογισμού
245.967,74€, μη συμπεριλαμβανομένου Φ.Π.Α 24%, με κριτήριο ανάθεσης την

πλέον συμφέρουσα από οικονομική άποψη προσφορά βάσει τιμής (υπ' αριθμ. 1/2018 Διακήρυξη, Συστημικός αριθμός ΕΣΗΔΗΣ: 64226).

Η συζήτηση άρχισε αφού άκουσε την Εισηγήτρια και Πρόεδρο του Κλιμακίου Χρυσάνθη Χαραλαμποπούλου.

Αφού μελέτησε τα σχετικά έγγραφα

Σκέφτηκε κατά τον Νόμο

1. Επειδή, σύμφωνα με τα στοιχεία του φακέλου, για την άσκηση της υπό εξέταση Προδικαστικής Προσφυγής προκύπτει πως έχει κατατεθεί και δεσμευθεί το υπ' αριθμ. 24959522995902220005 ποσού χιλίων διακοσίων είκοσι εννέα ευρώ και ογδόντα τεσσάρων λεπτών, € 1.229,84 Ευρώ αναλογούν e-Παράβολο, σύμφωνα με τα άρθρα 363 παρ. 1 του Ν. 4412/2016 (Α' 147) και 5 παρ. 1 του Π.Δ. 39/2017 «Κανονισμός Εξέτασης Προδικαστικών Προσφυγών ενώπιον της ΑΕΠΠ» (Α' 64) (εφεξής Κανονισμός).

2. Επειδή, η προσφεύγουσα εταιρία άσκησε την, από 24.12.2018, Προδικαστική Προσφυγή της, με Γενικό Αριθμό Κατάθεσης ΑΕΠΠ. 1396/27.12.2018, με χρήση του τυποποιημένου εντύπου της Α.Ε.Π.Π, όπως προβλέπεται από τα άρθρα 362 παρ. 2 του Ν. 4412/2016 και 8 παρ. 2 Κανονισμού και είναι νομίμως υπογεγραμμένη.

3. Επειδή, η ως άνω Προδικαστική Προσφυγή στρέφεται κατά πράξης που εκδόθηκε στο πλαίσιο δημόσιου διεθνούς ανοικτού ηλεκτρονικού Διαγωνισμού, συνολικού προϋπολογισμού 245.967,74€ μη συμπεριλαμβανομένου Φ.Π.Α 24%, ανώτερου του ορίου που θεσπίζεται στο άρθρο 345 του Ν. 4412/2016 για την καθ' ύλη αρμοδιότητα της Α.Ε.Π.Π, ενώ επιπλέον θεμελιώνεται και η κατά χρόνο αρμοδιότητά της, όπως απαιτείται από τις μεταβατικές διατάξεις του άρθρου 379 παρ. 7 του Ν. 4412/2016, τροποποιηθείσας της διάταξης, δυνάμει του άρθρου 43 παρ. 4 του Ν. 4487/2017 (Α' 116), δεδομένου ότι η αντίστοιχη διαγωνιστική διαδικασία εκκίνησε μετά τις 26.06.2017.

4. Επειδή, εμπρόθεσμα η προσφεύγουσα εταιρία προσβάλλει την ως άνω πράξη, καθόσον η κατ' αυτής Προδικαστική Προσφυγή έχει κατατεθεί εντός της προθεσμίας που ορίζουν τα άρθρα 361 παρ. 1 περ. (α) Ν. 4412/2016 και 4 παρ. 1 περ. (α) του Κανονισμού, σύμφωνα με το άρθρο 8 παρ. 2 της Υπουργικής Απόφασης 56902/215/2017 – ΦΕΚ 1924/Β'02.06.2017). Σημειώνεται ότι η προσβαλλόμενη Απόφαση με θέμα: *«Έγκριση επί των Πρακτικών 1 και 2 Δημόσιου Διαγωνισμού – Διακήρυξη με αριθμ. 1/2018 με την Ανοικτή Διαδικασία για συμβάσεις με προϋπολογισμό Ανώτερο του Ορίου Εφαρμογής της Ενωσιακής Νομοθεσίας για την Επιλογή Αναδόχου για την Προμήθεια και εγκατάσταση προθηκών και λοιπών μουσειακών κατασκευών Αρχαιολογικής Συλλογής Σάμης (ΚΩΔΙΚΟΣ CPV: 39154000-6 -Εξοπλισμός Εκθέσεων) στο πλαίσιο του Υποέργου 2 της Πράξης «Επισκευή και δημιουργία Αρχαιολογικής Συλλογής Σάμης και έκθεση ψηφιδωτών στην Κεφαλονιά» ενταγμένου στο Επιχειρησιακό Πρόγραμμα «Ιόνια Νησιά 2014-2020» αναρτήθηκε στις 14.12.2018 στον διαδικτυακό τόπο του Διαγωνισμού (Ε.Σ.Η.ΔΗ.Σ).*

5. Επειδή η προσφεύγουσα, η οποία νομίμως συμμετείχε στον εν λόγω Διαγωνισμό, υποβάλλοντας τη με αριθμό 114835 Προσφορά, θεμελιώνει άμεσο, ενεστώς και προσωπικό έννομο συμφέρον για την άσκηση της υπό κρίση Προδικαστικής Προσφυγής, υφιστάμενη δυσχερώς επανορθώσιμη βλάβη, κατά το άρθρο 360 παρ. 1 του Ν. 4412/2016, καθόσον, όπως ισχυρίζεται (σελ. 4 της Προσφυγής της), με την προσβαλλόμενη Απόφαση - κατ' αποδοχή των Πρακτικών Νο 1 και Νο 2 της Επιτροπής Διενέργειας του υπόψη Διαγωνισμού - μη νομίμως και αναιτιολογήτως αποκλείστηκε από τη συνέχεια της διαγωνιστικής διαδικασίας («άνοιγμα και αξιολόγηση των οικονομικών προσφορών»), με συνέπεια να ανακηρυχθεί προσωρινός ανάδοχος η ανταγωνίστριά της εταιρία με την επωνυμία «...». Πιο συγκεκριμένα, η προσφεύγουσα ισχυρίζεται ότι με το Πρακτικό Νο 1 (έλεγχος δικαιολογητικών συμμετοχής - τεχνικής προσφοράς), απορρίφθηκε η Προσφορά της, με την αιτιολογία ότι το αποσταλέν δείγμα ξύλου είχε πάχος 9 χιλιοστά και όχι 16 χιλιοστά, όπως απαιτεί η Διακήρυξη (Παράρτημα II, Κεφ. Β.4). Σύμφωνα με τους ισχυρισμούς της προσφεύγουσας, η

προσβαλλόμενη Απόφαση φέρει εσφαλμένη αιτιολογία, καθόσον «[...] στη διάταξη του άρθρου Β.4 του Παραρτήματος ΙΙ της Διακήρυξης, την οποία επικαλείται η καθ' ης αναθέτουσα αρχή στην αιτιολογία απόρριψης της προσφοράς μας, δεν προβλέπεται η κατάθεση δείγματος και οι απαιτούμενες διαστάσεις του. Το άρθρο Β.4 φέρει τίτλο «Συνδέσεις-Συναρμογές – Συγκολλήσεις» και καθορίζει τα υλικά, τον τρόπο και τις προδιαγραφές εκτέλεσης των εργασιών αυτών. Β. Η κατάθεση δείγματος προβλέπεται στο άρθρο Β. 3 του Παραρτήματος ΙΙ. [...]». Μάλιστα, όπως χαρακτηριστικά αναφέρει η προσφεύγουσα (σελ. 5 της Προσφυγής): «[...] Από τη διατύπωση του άρθρου Β.4, ως προς το χωρίο περί κατάθεσης δείγματος, προκύπτει ότι η «επί ποινή αποκλεισμού» απαίτηση αναφέρεται στην υποχρέωση των διαγωνιζομένων προς κατάθεση του δείγματος. Δηλαδή οι διαγωνιζόμενοι αποκλείονται, εάν δεν καταθέσουν δείγμα. Η ποινή αποκλεισμού δεν συνδέεται με τις διαστάσεις του δείγματος, διότι αυτές ορίζονται ακριβώς μετά, ως διαστάσεις ενδεικτικές (200X200X16χιλ). Η γραμματική αυτή ερμηνεία του όρου, σύμφωνα με την οποία οι διαστάσεις του προς κατάθεση δείγματος ορίζοντο ενδεικτικά, επιβεβαιώνεται και από τεολογική και συστηματική ερμηνεία της διάταξης εντός του πλαισίου των λοιπών της διακήρυξης. Αφενός μεν από τεολογικής απόψεως, διότι η απαίτηση υποβολής δείγματος σκοπεί κατά τη Διακήρυξη «στον έλεγχο της ποιότητας του ξύλου και της πληρότητας των ανωτέρω προδιαγραφών», ήτοι στον έλεγχο της ποιότητας και των τεχνικών χαρακτηριστικών, που δεν εξαρτώνται από το πάχος της ξυλείας MDF ZF, αλλά είναι τα ίδια, ανεξαρτήτως πάχους ξύλου. Αφετέρου δε από συστηματικής απόψεως, διότι για το έργο απαιτείτο κατά τη Διακήρυξη ξυλεία MDF ZF, όχι μόνον διάστασης 16 χιλ., αλλά και 10 χιλ. Ως εκ τούτου, η υποβολή δείγματος δεν απαιτείτο για τον έλεγχο των διαστάσεων του υπό προμήθεια είδους, ούτε για τον έλεγχο του πάχους αυτού, αλλά μόνον για τον έλεγχο της ποιότητας του ξύλου. Σε διαφορετική περίπτωση, εάν το πάχος του ξύλου MDF ZF, ήταν το κρίσιμο προς έλεγχο τεχνικό χαρακτηριστικό, τότε θα απαιτείτο η υποβολή δείγματος για όλες τις προβλεπόμενες στη Διακήρυξη διαστάσεις πάχους, δηλαδή και δείγμα MDF ZF 9 χιλ. και δείγμα MDF ZF 16 χιλ. Αντιθέτως, η προδιαγραφή του πάχους – όπως άλλωστε και των λοιπών διαστάσεων –

διαμορφώνεται σύμφωνα με τις απαιτήσεις της Αναθέτουσας Αρχής, όπως αυτές καθορίζονται στη Διακήρυξη και τις ο οποίες ανάδοχος έχει δεσμευθεί ότι θα προσφέρει με την προσφορά του [...] Αν ο όρος «ενδεικτικές» δεν αναφερόταν και στο πάχος, αλλά μόνο στις λοιπές διαστάσεις του τεμαχίου, τότε έπρεπε να αναφέρεται ότι οι ενδεικτικές διαστάσεις του δείγματος είναι 200x200 και όχι 200x200x16χιλ, όπως εν τέλει διατυπώθηκε. Ως εκ τούτου, κατά παράβαση του νόμου και της Διακήρυξης, η καθ'ης αναθέτουσα αρχή έκρινε ότι το υποβληθέν από την εταιρεία μας δείγμα MDF ZF, που είχε πάχος μικρότερο από 16 χιλ., δεν πληρούσε τις απαιτήσεις της Διακήρυξης και απέρριψε την προσφορά μας, ενώ η εταιρεία μας είχε καταθέσει δείγμα MDF ZF και επομένως είχε εκπληρώσει την τασσόμενη επί ποινή αποκλεισμού υποχρέωσή της βάσει της Διακήρυξης [...]».

Προς επίρρωση δε των ανωτέρω ισχυρισμών της, η προσφεύγουσα αναφέρει ότι κατέθεσε εμπρόθεσμα με την Προσφορά της Υπεύθυνη Δήλωση για το ότι η ποιότητα του υποβληθέντος δείγματος Mdf Zf (MDF S-Lux Pure), διατίθεται από την παραγωγό εταιρία σε πάχη από 9mm έως και 30mm, συμπεριλαμβανομένου δηλαδή και του επίμαχου πάχους 16mm, γεγονός που πιστοποιείται και από το υποβληθέν τεχνικό φυλλάδιο της κατασκευάστριας εταιρίας. Συνεπώς, δεν καταλείπεται, κατά την άποψή της, καμία αμφιβολία ότι, εάν της ανατεθεί η σύμβαση, θα είναι σε θέση να ικανοποιήσει τις τιθέμενες προδιαγραφές ξυλείας και για το ζητούμενο πάχος των 16mm. Επίσης, η προσφεύγουσα διατείνεται ότι, ακόμη και σε κάθε περίπτωση που ήθελε κριθεί, ότι η επί ποινή αποκλεισμού απαίτηση που συμπεριλαμβάνεται στο άρθρο Β.3. του Παραρτήματος ΙΙ της Διακήρυξης, αφορά και στο πάχος του προς κατάθεση δείγματος, τότε υφίσταται πρόδηλη ασάφεια του επίμαχου όρου, ο οποίος το πρώτον προβλέπει ότι το πάχος 16 χιλ. του δείγματος είναι υποχρεωτικό και στη συνέχεια (εντός της ίδιας παραγράφου), συμπεριλαμβάνει στις ενδεικτικές διαστάσεις του δείγματος, πέραν του μήκους και του πλάτους (200X200) και το πάχος αυτού (16 χιλ.). Συνεπώς, η προσφεύγουσα επισημαίνει ότι λόγω της ασάφειας του επίμαχου όρου σε σχέση με το υποχρεωτικό πάχος του δείγματος ξυλείας, η αναθέτουσα αρχή δεν είχε το δικαίωμα να απορρίψει την Προσφορά της, άλλως, σε κάθε

περίπτωση, υποχρεούτο να την καλέσει προς υποβολή διευκρινίσεων, σύμφωνα με το άρθρο 102 παρ. 5 του Ν. 4412/2016.

6. Επειδή, στο άρθρο 18 «Αρχές εφαρμοζόμενες στις διαδικασίες σύναψης δημοσίων συμβάσεων» (άρθρο 18 της Οδηγίας 2014/24/ΕΕ), παράγραφος 1 του Ν. 4412/2016, ορίζεται ότι: «Οι αναθέτουσες αρχές αντιμετωπίζουν τους οικονομικούς φορείς ισότιμα και χωρίς διακρίσεις και ενεργούν με διαφάνεια, τηρώντας την αρχή της αναλογικότητας, της αμοιβαίας αναγνώρισης, της προστασίας του δημόσιου συμφέροντος, της προστασίας των δικαιωμάτων των ιδιωτών, της ελευθερίας του ανταγωνισμού και της προστασίας του περιβάλλοντος και της βιώσιμης και αειφόρου ανάπτυξης. [...]».

7. Επειδή, στο άρθρο 53 («Περιεχόμενο εγγράφων της σύμβασης») παρ. 1 και 2 του Ν. 4412/2016, ορίζεται ότι: «1. Οι όροι των εγγράφων της σύμβασης πρέπει να είναι σαφείς και πλήρεις ώστε να επιτρέπουν την υποβολή άρθρων και συγκρίσιμων μεταξύ τους προσφορών. 2. Τα έγγραφα της σύμβασης [...] περιέχουν ιδίως : [...] ιε) [...] τη διαδικασία και τα κριτήρια αξιολόγησης των προσφορών, κατά τα ειδικότερα προβλεπόμενα στα άρθρα 86 και 87 [...] ιζ) τους απαραίτους όρους, απόκλιση από τους οποίους συνεπάγεται την απόρριψη της προσφοράς. ιη) όλους τους γενικούς και ειδικούς όρους για την εκτέλεση της σύμβασης [...] κ) τα απαιτούμενα αποδεικτικά μέσα (δηλώσεις, δικαιολογητικά κλπ.) [...]».

8. Επειδή, στο άρθρο 54 «Τεχνικές προδιαγραφές (άρθρο 42 της Οδηγίας 2014/24/Ε.Ε), παράγραφοι 2 έως 4 του Ν. 4412/2016, ορίζεται ότι: «2. Οι τεχνικές προδιαγραφές εξασφαλίζουν ισότιμη πρόσβαση των οικονομικών φορέων στη διαδικασία σύναψης σύμβασης και δεν έχουν ως αποτέλεσμα τη δημιουργία αδικαιολόγητων εμποδίων στο άνοιγμα των συμβάσεων στον ανταγωνισμό. 3. Οι τεχνικές προδιαγραφές διατυπώνονται με έναν από τους κατωτέρω τρόπους: α) ως επιδόσεις ή λειτουργικές απαιτήσεις, συμπεριλαμβανομένων των περιβαλλοντικών χαρακτηριστικών, υπό την προϋπόθεση ότι οι παράμετροι είναι επαρκώς προσδιορισμένες ώστε να επιτρέπουν στους προσφέροντες να προσδιορίζουν το αντικείμενο της σύμβασης και στις αναθέτουσες αρχές να

αναθέτουν τη σύμβαση, β) με παραπομπή σε τεχνικές προδιαγραφές και, με σειρά προτεραιότητας, σε εθνικά πρότυπα που αποτελούν μεταφορά ευρωπαϊκών πρότυπων, σε ευρωπαϊκές τεχνικές εγκρίσεις, σε κοινές τεχνικές προδιαγραφές, σε διεθνή πρότυπα, σε άλλα τεχνικά συστήματα αναφοράς που έχουν θεσπιστεί από ευρωπαϊκούς οργανισμούς τυποποίησης ή -όταν αυτά δεν υπάρχουν- σε εθνικά πρότυπα, σε εθνικές τεχνικές εγκρίσεις ή σε εθνικές τεχνικές προδιαγραφές στον τομέα του σχεδιασμού, του υπολογισμού και της εκτέλεσης των έργων και της χρησιμοποίησης των αγαθών, κάθε παραπομπή συνοδεύεται από τον όρο ή «ισοδύναμο», γ) ως επιδόσεις ή λειτουργικές απαιτήσεις κατά τα οριζόμενα στην περίπτωση α', με παραπομπή, ως τεκμήριο συμβατότητας προς τις εν λόγω επιδόσεις ή λειτουργικές απαιτήσεις, στις τεχνικές προδιαγραφές που αναφέρονται στην περίπτωση β', δ) με παραπομπή στις τεχνικές προδιαγραφές που αναφέρονται στην περίπτωση β' για ορισμένα χαρακτηριστικά και με παραπομπή στις επιδόσεις ή στις λειτουργικές απαιτήσεις που αναφέρονται στην περίπτωση α' για ορισμένα άλλα χαρακτηριστικά. 4. Οι τεχνικές προδιαγραφές, εκτός εάν δικαιολογείται από το αντικείμενο της σύμβασης, δεν περιέχουν μνεία συγκεκριμένης κατασκευής ή προέλευσης ή ιδιαίτερης μεθόδου κατασκευής που να χαρακτηρίζει τα προϊόντα ή τις υπηρεσίες που παρέχονται από έναν συγκεκριμένο οικονομικό φορέα, ούτε εμπορικού σήματος, διπλώματος ευρεσιτεχνίας, τύπων ή συγκεκριμένης καταγωγής ή παραγωγής που θα είχε ως αποτέλεσμα να ευνοούνται ή να αποκλείονται ορισμένες επιχειρήσεις ή ορισμένα προϊόντα. Η εν λόγω μνεία επιτρέπεται, κατ' εξαίρεση, όταν δεν είναι δυνατόν να γίνει επαρκώς προσδιορισμένη και κατανοητή περιγραφή του αντικειμένου της σύμβασης κατ' εφαρμογή της παρ. 3. Η εν λόγω μνεία συνοδεύεται από τον όρο «ή ισοδύναμο».

9. Επειδή, στις παραγράφους 1.β) και 2 του Παραρτήματος VIII («Ορισμός ορισμένων τεχνικών προδιαγραφών») του Προσαρτήματος Α' του Ν. 4412/2016, ορίζεται ότι: «Για τους σκοπούς του Βιβλίου Ι νοούνται ως: 1. «τεχνική προδιαγραφή»: ένα από τα ακόλουθα: α) [...], β) όταν πρόκειται για δημόσιες συμβάσεις προμηθειών ή υπηρεσιών: η προδιαγραφή που περιέχεται σε

έγγραφο το οποίο προσδιορίζει τα απαιτούμενα χαρακτηριστικά ενός προϊόντος ή μιας υπηρεσίας, όπως τα επίπεδα ποιότητας, τα επίπεδα της περιβαλλοντικής και κλιματικής επίδοσης, ο σχεδιασμός για όλες τις απαιτήσεις (συμπεριλαμβανομένης της δυνατότητας πρόσβασης για τα άτομα με αναπηρία), και η αξιολόγηση της συμμόρφωσης, της καταλληλότητας, της χρήσης του προϊόντος, της ασφάλειας ή των διαστάσεων του, συμπεριλαμβανομένων των απαιτήσεων που ισχύουν για το προϊόν όσον αφορά την ονομασία πώλησης, την ορολογία, τα σύμβολα, τις δοκιμές και μεθόδους δοκιμών, τη συσκευασία, τη σήμανση και την επίθεση ετικετών, τις οδηγίες για τους χρήστες, τις διαδικασίες και μεθόδους παραγωγής σε οποιοδήποτε στάδιο του κύκλου ζωής του αγαθού ή της υπηρεσίας, καθώς και τις διαδικασίες αξιολόγησης της συμμόρφωσης· 2. «πρότυπο»: η τεχνική προδιαγραφή που έχει εγκριθεί από αναγνωρισμένο οργανισμό με δραστηριότητα τυποποίησης, για επαναλαμβανόμενη ή διαρκή εφαρμογή, της οποίας όμως η τήρηση δεν είναι υποχρεωτική και εμπίπτει σε μία από τις ακόλουθες κατηγορίες: α) «διεθνές πρότυπο»: πρότυπο που έχει εγκριθεί από διεθνή οργανισμό τυποποίησης και έχει τεθεί στη διάθεση του κοινού· β) «ευρωπαϊκό πρότυπο»: πρότυπο εγκεκριμένο από ευρωπαϊκό οργανισμό τυποποίησης που έχει τεθεί στη διάθεση του κοινού· γ) «εθνικό πρότυπο»: πρότυπο που έχει εκδοθεί από εθνικό οργανισμό τυποποίησης και έχει τεθεί στη διάθεση του κοινού».

10. Επειδή, στο Προοίμιο της Οδηγίας 2014/24/ΕΕ (σκέψη 74), ορίζεται ότι: «Οι τεχνικές προδιαγραφές που καθορίζονται από τους αγοραστές του Δημοσίου, πρέπει να επιτρέπουν το άνοιγμα των δημόσιων προμηθειών στον ανταγωνισμό καθώς και την επίτευξη των στόχων βιωσιμότητας. Για τον σκοπό αυτό, θα πρέπει να είναι δυνατή η υποβολή προσφορών που αντικατοπτρίζουν την ποικιλία των προτύπων για τεχνικές λύσεις και των τεχνικών προδιαγραφών στην αγορά [...] Κατά συνέπεια, οι τεχνικές προδιαγραφές θα πρέπει να καταρτίζονται κατά τρόπο, ώστε να αποφεύγεται ο τεχνητός περιορισμός του ανταγωνισμού μέσω απαιτήσεων που να ευνοούν έναν συγκεκριμένο οικονομικό φορέα, αντικατοπτρίζοντας βασικά χαρακτηριστικά των αγαθών, υπηρεσιών ή

Έργων που παρέχονται συνήθως από τον οικονομικό φορέα αυτό. Η κατάρτιση των τεχνικών προδιαγραφών ως προς τις λειτουργικές απαιτήσεις και τις απαιτήσεις εκτέλεσης επιτρέπει εν γένει την επίτευξη του ανωτέρω στόχου με τον καλύτερο δυνατό τρόπο [...].».

11. Επειδή, στο άρθρο 91 («Λόγοι απόρριψης προσφορών») παρ. 1 του Ν. 4412/2016, ορίζεται ότι: «[...] Η αναθέτουσα αρχή με βάση τα αποτελέσματα του ελέγχου και της αξιολόγησης των προσφορών, απορρίπτει, σε κάθε περίπτωση, προσφορά: α) η οποία αποκλίνει από τα άρθρα 92 έως 100, και 102 έως 104 ή υποβλήθηκε κατά παράβαση των απαράβατων όρων περί σύνταξης και υποβολής της προσφοράς, όπως οι όροι αυτοί ορίζονται στα έγγραφα της σύμβασης. β) Η οποία περιέχει ατέλειες, ελλείψεις, ασάφειες ή σφάλματα, εφόσον αυτά δεν επιδέχονται συμπλήρωση ή διόρθωση ή, εφόσον επιδέχονται συμπλήρωση ή διόρθωση, δεν έχουν αποκατασταθεί κατά την αποσαφήνιση και τη συμπλήρωση της, σύμφωνα με το άρθρο 102 [...].».

12. Επειδή, στο άρθρο 102 «Συμπλήρωση - αποσαφήνιση πληροφοριών και δικαιολογητικών» (άρθρο 56 παρ. 3 της Οδηγίας 2014/24/ΕΕ) του Ν. 4412/21Π6, ορίζεται ότι: 1. Κατά τη διαδικασία αξιολόγησης των προσφορών ή αιτήσεων συμμετοχής, η αναθέτουσα αρχή μπορεί να καλεί εγγράφως τους προσφέροντες ή τους υποψηφίους να διευκρινίζουν ή να συμπληρώνουν τα έγγραφα ή δικαιολογητικά που έχουν υποβάλει, μέσα σε εύλογη προθεσμία, η οποία δεν μπορεί να είναι μικρότερη από επτά (7) ημέρες από την ημερομηνία κοινοποίησης σε αυτούς της σχετικής πρόσκλησης. Οποιαδήποτε διευκρίνιση ή συμπλήρωση που υποβάλλεται από τους προσφέροντες ή υποψηφίους, χωρίς να έχει ζητηθεί από την αναθέτουσα αρχή, δεν λαμβάνεται υπόψη. 2. Η πιο πάνω διευκρίνιση ή η συμπλήρωση αφορά μόνο τις ασάφειες, επουσιώδεις πλημμέλειες ή πρόδηλα τυπικά σφάλματα που επιδέχονται διόρθωση ή συμπλήρωση, ιδίως δε παράλειψη μονογραφών, διακεκομμένη αρίθμηση, ελαττώματα συσκευασίας και σήμανσης του φακέλου και των υποφακέλων των προσφορών ή αιτήσεων συμμετοχής, λεκτικές και φραστικές αποκλίσεις των εγγράφων της προσφοράς από την ορολογία των εγγράφων της σύμβασης, που

δεν επιφέρουν έννομες συνέπειες ως προς το περιεχόμενό τους, ελλείψεις ως προς τα νομιμοποιητικά στοιχεία, πλημμελής σήμανση αντιγράφων που εκδίδονται, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 1 του ν. 4250/2014 (Α' 74), μεταφράσεων και λοιπών πιστοποιητικών ή βεβαιώσεων, διαφοροποίηση της δομής των εγγράφων της προσφοράς από τα υποδείγματα, υποχρεωτικά ή μη, που θεσπίζονται με νόμο, κανονιστικές πράξεις ή τα έγγραφα της σύμβασης. Η συμπλήρωση ή η διευκρίνιση, κατά το πρώτο εδάφιο, δεν επιτρέπεται να έχει ως συνέπεια μεταγενέστερη αντικατάσταση ή υποβολή εγγράφων σε συμμόρφωση με τους όρους της διακήρυξης, αλλά μόνο τη διευκρίνιση ή συμπλήρωση, ακόμη και με νέα έγγραφα, εγγράφων ή δικαιολογητικών που έχουν ήδη υποβληθεί. 3. Η διευκρίνιση ή η συμπλήρωση δεν πρέπει να εισάγει διακρίσεις, άνιση μεταχείριση των οικονομικών φορέων ή να έχει ως συνέπεια ευνοϊκή μεταχείριση συγκεκριμένου οικονομικού φορέα στη διαδικασία ανάθεσης της δημόσιας σύμβασης. 4. Η αναθέτουσα αρχή μπορεί να καλεί εγγράφως τους προσφέροντες να διευκρινίσουν, μέσα σε εύλογη προθεσμία η οποία δεν μπορεί να είναι μικρότερη από επτά (7) ημέρες από την ημερομηνία κοινοποίησης της σχετικής πρόσκλησης, το περιεχόμενο της τεχνικής ή οικονομικής προσφοράς που έχουν υποβάλει, αν περιέχει ασάφειες ή σσονος σημασίας ατέλειες, επουσιώδεις παραλείψεις ή πρόδηλα τυπικά ή υπολογιστικά σφάλματα που η αναθέτουσα αρχή κρίνει ότι μπορεί να θεραπευθούν. Η διευκρίνιση αυτή δεν πρέπει να έχει ως αποτέλεσμα την ουσιώδη αλλοίωση της προσφοράς και δεν πρέπει να προσδίδει αθέμιτο ανταγωνιστικό πλεονέκτημα στη συγκεκριμένη προσφορά σε σχέση με τις λοιπές. 5. Η παροχή της δυνατότητας διευκρινίσεων στον προσφέροντα ή υποψήφιο, σύμφωνα με τις παραγράφους 1 έως 4, είναι υποχρεωτική για την αναθέτουσα αρχή, αν επίκειται αποκλεισμός του από τη διαδικασία, λόγω ασαφειών των δικαιολογητικών και εγγράφων της προσφοράς».

13. Επειδή, στο άρθρο 104 «Χρόνος συνδρομής όρων συμμετοχής» (άρθρο 60 της Οδηγίας 2014/24/ΕΕ), του Ν. 4412/2016, ορίζεται ότι: «Το δικαίωμα συμμετοχής και οι όροι και προϋποθέσεις συμμετοχής όπως ορίστηκαν

στα έγγραφα της σύμβασης, κρίνονται κατά την υποβολή της αίτησης εκδήλωσης ενδιαφέροντος ή της προσφοράς, κατά την υποβολή των δικαιολογητικών του άρθρου 80, και κατά την σύναψη της σύμβασης σύμφωνα με τα οριζόμενα στην περίπτωση γ' της παρ. 3 του άρθρου 105 [...].».

14. Επειδή, στο άρθρο 2.1.3. («Παροχή Διευκρινίσεων») της επίμαχης Διακήρυξης (σελ. 12-13), ορίζεται ότι: «Τα σχετικά αιτήματα παροχής διευκρινίσεων υποβάλλονται ηλεκτρονικά, το αργότερο μέχρι και την 12η ημέρα πριν την καταληκτική ημερομηνία υποβολής προσφορών δηλαδή μέχρι την 14/10/2018 και ώρα 15.00 και απαντώνται αντίστοιχα το αργότερο μέχρι έξι (6) ημέρες πριν την καταληκτική ημερομηνία υποβολής προσφορών δηλαδή μέχρι την 20/10/2018 2018 και ώρα 15.00, στο πλαίσιο της παρούσας, στη σχετική ηλεκτρονική διαδικασία σύναψης δημόσιας σύμβασης στην πλατφόρμα του ΕΣΗΔΗΣ, η οποία είναι προσβάσιμη μέσω της διαδικτυακής πύλης www.promitheus.gov.gr και στην ιστοσελίδα του ΥΠ.ΠΟ.Α – www.culture.gr. Αιτήματα παροχής συμπληρωματικών πληροφοριών – διευκρινίσεων υποβάλλονται από εγγεγραμμένους στο σύστημα οικονομικούς φορείς, δηλαδή από εκείνους που διαθέτουν σχετικά διαπιστευτήρια που τους έχουν χορηγηθεί (όνομα χρήστη και κωδικό πρόσβασης) και απαραίτητα το ηλεκτρονικό αρχείο με το κείμενο των ερωτημάτων είναι ηλεκτρονικά υπογεγραμμένο. Αιτήματα παροχής διευκρινίσεων που υποβάλλονται, είτε με άλλο τρόπο, είτε το ηλεκτρονικό αρχείο που τα συνοδεύει δεν είναι ηλεκτρονικά υπογεγραμμένο, δεν εξετάζονται. Κανένας υποψήφιος δεν μπορεί σε οποιαδήποτε περίπτωση να επικαλεσθεί προφορικές απαντήσεις εκ μέρους της Αναθέτουσας Αρχής. Οι απαντήσεις της Αναθέτουσας Αρχής συμπληρώνουν και ενσωματώνονται στα τεύχη του Διαγωνισμού και θεωρούνται αναπόσπαστο μέρος της παρούσας Διακήρυξης. Η Αναθέτουσα Αρχή δεν θα απαντήσει σε ερωτήματα που θα έχουν υποβληθεί με ηλεκτρονικό ταχυδρομείο ή μέσω πρωτοκόλλου της Υπηρεσίας και εκτός πλατφόρμας Ε.Σ.Η.ΔΗ.Σ. Από την παραλαβή των τευχών του Διαγωνισμού και από την παροχή, κατά τα οριζόμενα στο παρόν άρθρο, των τυχόν συμπληρωματικών πληροφοριών/διευκρινίσεων συνάγεται, κατά αμάχητο

τεκμήριο, ότι ο ενδιαφερόμενος έχει λάβει γνώση των ιδιαίτερων χαρακτηριστικών και της φύσης του έργου. Μετά την κατάθεση και αποσφράγιση των προσφορών, διευκρινίσεις, τροποποιήσεις ή αποκρούσεις όρων της προκήρυξης ή των προσφορών δεν γίνονται δεκτές και απορρίπτονται ως απαράδεκτες. Η αναθέτουσα αρχή μπορεί να παρατείνει την προθεσμία παραλαβής των προσφορών, ούτως ώστε όλοι οι ενδιαφερόμενοι οικονομικοί φορείς να μπορούν να λάβουν γνώση όλων των αναγκαίων πληροφοριών για την κατάρτιση των προσφορών στις ακόλουθες περιπτώσεις: α) όταν, για οποιονδήποτε λόγο, πρόσθετες πληροφορίες, αν και ζητήθηκαν από τον οικονομικό φορέα έγκαιρα, δεν έχουν παρασχεθεί το αργότερο έξι (6) ημέρες πριν από την προθεσμία που ορίζεται για την παραλαβή των προσφορών, β) όταν τα έγγραφα της σύμβασης υφίστανται σημαντικές αλλαγές. Η διάρκεια της παράτασης θα είναι ανάλογη με τη σπουδαιότητα των πληροφοριών ή των αλλαγών. Όταν οι πρόσθετες πληροφορίες δεν έχουν ζητηθεί έγκαιρα ή δεν έχουν σημασία για την προετοιμασία κατάλληλων προσφορών, δεν απαιτείται παράταση των προθεσμιών».

15. Επειδή, στο άρθρο 2.4 («Κατάρτιση - Περιεχόμενο Προσφορών») παρ. 1 («Γενικοί όροι υποβολής προσφορών») της επίμαχης Διακήρυξης (σελ. 26), ορίζεται ότι: «Οι προσφορές υποβάλλονται με βάση τις απαιτήσεις που ορίζονται στα ΠΑΡΑΡΤΗΜΑΤΑ_I (ΜΕΡΟΣ Α & ΜΕΡΟΣ Β), και ΙΙ και στις σχετικές εγκεκριμένες μελέτες ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ_IV της Διακήρυξης, για το σύνολο της προκηρυχθείσας ποσότητας της προμήθειας. Δεν επιτρέπονται εναλλακτικές προσφορές [...]».

16. Επειδή, στην παρ. 2.4.3.2. της επίμαχης Διακήρυξης (σελ. 29), ορίζεται ότι: «Η τεχνική προσφορά θα πρέπει να καλύπτει όλες τις απαιτήσεις και τις προδιαγραφές που έχουν τεθεί από την αναθέτουσα αρχή με το κεφάλαιο “Απαιτήσεις-Τεχνικές Προδιαγραφές” του Παραρτήματος ΙΙ, μέρος Α, της Διακήρυξης περιγράφοντας ακριβώς πώς οι συγκεκριμένες απαιτήσεις και προδιαγραφές πληρούνται. Περιλαμβάνει ιδίως τα έγγραφα και δικαιολογητικά, βάσει των οποίων θα αξιολογηθεί η καταλληλότητα των προσφερόμενων ειδών,

με βάση το κριτήριο ανάθεσης, σύμφωνα με τα αναλυτικώς αναφερόμενα στο ως άνω Παράρτημα [...] ».

17. Επειδή, στο άρθρο 2.4.6. («Λόγοι απόρριψης προσφορών») της επίμαχης Διακήρυξης (σελ. 30-31), ορίζεται ότι: «Η αναθέτουσα αρχή με βάση τα αποτελέσματα του ελέγχου και της αξιολόγησης των προσφορών, απορρίπτει, σε κάθε περίπτωση, προσφορά: α) η οποία δεν υποβάλλεται εμπρόθεσμα, με τον τρόπο και με το περιεχόμενο που ορίζεται πιο πάνω και συγκεκριμένα στις παραγράφους 2.4.1 (Γενικοί όροι υποβολής προσφορών), 2.4.2. (Χρόνος και τρόπος υποβολής προσφορών), 2.4.3. (Περιεχόμενο φακέλων δικαιολογητικών συμμετοχής, τεχνικής προσφοράς), 2.4.4. (Περιεχόμενο φακέλου οικονομικής προσφοράς, τρόπος σύνταξης και υποβολής οικονομικών προσφορών) , 2.4.5. (Χρόνος ισχύος προσφορών), 3.1. (Αποσφράγιση και αξιολόγηση προσφορών), 3.2 (Πρόσκληση υποβολής δικαιολογητικών προσωρινού αναδόχου) της παρούσας, β) η οποία περιέχει ατέλειες, ελλείψεις, ασάφειες ή σφάλματα, εφόσον αυτά δεν επιδέχονται συμπλήρωση ή διόρθωση ή εφόσον επιδέχονται συμπλήρωση ή διόρθωση, δεν έχουν αποκατασταθεί κατά την αποσαφήνιση και την συμπλήρωσή της σύμφωνα με την παράγραφο 3.1.1. της παρούσας διακήρυξης, γ) για την οποία ο προσφέρων δεν έχει παράσχει τις απαιτούμενες εξηγήσεις, εντός της προκαθορισμένης προθεσμίας ή η εξήγηση δεν είναι αποδεκτή από την αναθέτουσα αρχή σύμφωνα με την παράγραφο 3.1.1. της παρούσας και το άρθρο 102 του ν. 4412/2016, δ) η οποία είναι εναλλακτική προσφορά, ε) η οποία υποβάλλεται από έναν προσφέροντα που έχει υποβάλλει δύο ή περισσότερες προσφορές. Ο περιορισμός αυτός ισχύει, υπό τους όρους της παραγράφου 2.2.3.4 περ. γ της παρούσας (περ. γ΄ της παρ. 4 του άρθρου 73 του ν. 4412/2016) και στην περίπτωση ενώσεων οικονομικών φορέων με κοινά μέλη, καθώς και στην περίπτωση οικονομικών φορέων που συμμετέχουν είτε αυτοτελώς είτε ως μέλη ενώσεων. ζ) η οποία είναι υπό αίρεση, η) η οποία θέτει όρο αναπροσαρμογής, θ) η οποία παρουσιάζει ελλείψεις ως προς τα δικαιολογητικά που ζητούνται από τα έγγραφα της παρούσας διακήρυξης και αποκλίσεις ως προς τους όρους και τις τεχνικές προδιαγραφές της σύμβασης».

18. Επειδή, στο Κεφάλαιο Β.3. («ΚΑΤΑΣΚΕΥΕΣ ΞΥΛΕΙΑΣ») του Μέρους Β («ΤΕΧΝΙΚΕΣ ΠΡΟΔΙΑΓΡΑΦΕΣ ΜΟΥΣΕΙΑΚΩΝ ΚΑΤΑΣΚΕΥΩΝ») του Παραρτήματος ΙΙ («Ειδική Συγγραφή Υποχρεώσεων») (σελ. 79-80), ορίζεται ότι: «Οι ξυλοκατασκευές, είτε στο εσωτερικό των προθηκών είτε στον εκθεσιακό χώρο (ξυλεπενδύσεις, βάσεις, κτλ), θα γίνει με χρήση ξυλείας ZF-MDF πάχους 10mm και 16mm αντίστοιχα, ανάλογα με την κατασκευή. Αποκλείεται η χρήση απλής μοριοσανίδας MDF. Η ξυλεία MDF θα είναι σύμφωνη με το Ευρωπαϊκό πρότυπο EN 120 χωρίς πρόσθετη φορμαλδεΐδη (κατηγορία ZF), ίση ή μικρότερη με την περιεκτικότητα που περιλαμβάνεται στο φυσικό ξύλο. Άριστη κατεργασία και λείανση όλων των επιφανειών. Ενώσεις των μοριοσανίδων με φάλτσα κοπή 45°, χωρίς βίδες και καρφιά, με αποδεκτές τις αφανείς καβίλιες, και απαραίτητο συγκολλητικό μέσο, ψυχράς συγκόλλησης, σύμφωνα με τα πρότυπα EN 204 D3 και D4 Water Resistance Requirements DIN 14257 Heat Resistance: Watt > 91 N/mm². Οι κατακόρυφες και οριζόντιες επιφάνειες των κατασκευών θα σχηματίζουν αυστηρά, γωνία 90°, εκτός και αν ο σχεδιασμός της κατασκευής υποδεικνύεται διαφορετικός. Οι διαγωνιζόμενοι θα πρέπει επί ποινή αποκλεισμού να καταθέσουν δείγμα επιφάνειας ξύλου MDF ZF (zero added formaldehyde), 16 χιλ. πάχος - για τον έλεγχο της ποιότητας αυτού και της πληρότητας των ανωτέρω προδιαγραφών. Ενδεικτικές διαστάσεις δείγματος: 200 x 200 x 16 χιλιοστά. Οι διαγωνιζόμενοι θα πρέπει να καταθέσουν βεβαίωση αγοράς της ξυλείας, από τον προμηθευτή και φωτοτυπία τιμολογίου αγοράς του. Στις επιφάνειες εμφανούς ξυλείας, χρησιμοποιείται ξυλεία δρυός (min 12x3cm) ξηρασμένη και πλανισμένη και καπλαμάς δρυός. Τελική εφαρμογή 2 στρώσεων βερνικιού 2 συστατικών, ματ υφής. Σε ορισμένες κατασκευές βάσεων - βάθρων απαιτείται κόντρα πλακέ θαλάσσης 20mm».

19. Επειδή, στο Κεφάλαιο Β.4. («ΣΥΝΔΕΣΕΙΣ – ΣΥΝΑΡΜΟΓΕΣ - ΣΥΓΚΟΛΛΗΣΕΙΣ») του Μέρους Β («ΤΕΧΝΙΚΕΣ ΠΡΟΔΙΑΓΡΑΦΕΣ ΜΟΥΣΕΙΑΚΩΝ ΚΑΤΑΣΚΕΥΩΝ») του Παραρτήματος ΙΙ («Ειδική Συγγραφή Υποχρεώσεων») (σελ. 80), ορίζεται ότι: «Όλες οι συνδέσεις, συναρμογές και συγκολλήσεις θα είναι άψογες. Όλα τα υλικά συναρμογής των γυάλινων μερών

καθώς και τα υλικά των μηχανισμών ανοίγματος, σφράγισης και κλειδώματος αυτών, θα είναι χημικά αδρανή και οι μέθοδοι/υλικά συναρμογής θα εξασφαλίζουν υψηλή αντοχή των συνδεδεμένων μελών και ενώσεων, θα προστατεύονται έναντι της οξειδωσης και της διάβρωσης εν γένει, και θα φέρουν τις σχετικές πιστοποιήσεις. Ειδικότερα, τα παρεμβύσματα καθώς και όλα τα υλικά που θα χρησιμοποιηθούν περιμετρικά των ανοιγόμενων μερών των προθηκών θα είναι αφανή, χρωματικά και διαστασιολογικά ενταγμένα στα γυάλινα μέρη της κατασκευής, ώστε να μην διακρίνονται, χημικά ουδέτερα, υψηλών αντοχών στο χρόνο και στη συνεχή χρήση, μη αυτοκόλλητα και θα φέρουν τις σχετικές πιστοποιήσεις. Ιδιαίτερη μέριμνα δίνεται στην προσαρμογή του γυαλιού με τους μηχανισμούς ανοίγματος και στην προσαρμογή διαφορετικών τεμαχίων γυαλιού. Ιδιαίτερα στις περιπτώσεις μεγάλων επιτοίχιων προθηκών, όπου διατάσσονται κρυστάλλινα μέρη εν σειρά, αυτά θα είναι απόλυτα ευθυγραμμισμένα μεταξύ τους, το πάχος των γυαλιών θα είναι ενιαίο και οι μεταξύ τους συναρμογές με υλικά ή/και εξαρτήματα θα είναι αφανείς ώστε, για το σύνολο των κρυστάλλινων όψεων αυτών των προθηκών, να δίνεται η εντύπωση συνεχούς κρυστάλλινης επιφάνειας [...]

20. Επειδή, στο Παράρτημα IV («Άλλο Περιγραφικό Έγγραφο - Εγκεκριμένες μελέτες») της επίμαχης Διακήρυξης (σελ. 107), ορίζεται ότι: « 1. «Μουσειογραφική μελέτη εφαρμογής» 2. «Σχεδιασμός, μελέτη και επιμέλεια σκηνογραφικής πρότασης φωτισμού» Αρχαιολογικής Συλλογής Σάμης Κεφαλονιάς, (με αρ. πρωτ. ΥΠΟΠΑΙΘ/ΓΔΑΠΚ/ΔΜ/ΤΑΜΣ-Φ21/191634/113884/6940/4360/14-07-2015 και με αρ. πρωτ. ΥΠΟΠΑΙΘ /ΓΔΑΜΤΕ/ΔΜΕΕΜΠΚ /191633 /17943 /4881 /10-07-2015 θεωρήσεις των μελετών). Και οι θεωρήσεις της τεχνικής έκθεσης σημειακών αλλαγών επί της μουσειογραφικής μελέτης εφαρμογής (ενσωματωμένες στα κείμενα και τα σχέδια των παραπάνω μελετών) (με την αρ. ΥΠΠΟΑ/ΓΔΑΜΤΕ/ΔΜΕΕΜΠΚ /311664 /30078/3948/03-08-2017 της ΔΜΕΕΜΠΚ και ΥΠΠΟΑ/ΓΔΑΠΚ/ΔΜ/ΤΑΜΣ /312312/202744/6796/438/07-08-2017)».

21. Επειδή, κατά πάγια νομολογία, η Διακήρυξη του διαγωνισμού αποτελεί κανονιστική πράξη, η οποία διέπει τον Διαγωνισμό και δεσμεύει, τόσο την αναθέτουσα αρχή, η οποία διενεργεί αυτόν (ΣτΕ 3703/2010, ΣτΕ 53/2011, ΕΣ Πράξεις Τμήματος VI 78/2007, 19/2005, 31/2003 κλπ), όσο και τους διαγωνιζόμενους. Η δε παράβαση ουσιωδών διατάξεων της Διακήρυξης οδηγεί σε ακυρότητα των αποφάσεων της αναθέτουσας αρχής, με τις οποίες εγκρίνονται οι επιμέρους φάσεις της διαδικασίας, καθώς και το αποτέλεσμα του Διαγωνισμού (ΣτΕ 2772/1986, 3670/1992, 2137/1993). Αντιστοίχως, η παράβαση τέτοιων διατάξεων της Διακήρυξης από τους διαγωνιζόμενους, καθιστά απαράδεκτες τις υποβληθείσες προσφορές τους. Άλλωστε, η αρχή της δεσμευτικότητας της Διακήρυξης κατοχυρώνεται και στο ενωσιακό δίκαιο, αφού κάθε απόκλιση από τους όρους αυτής, αποτελεί παραβίαση της αρχής της ισότητας των διαγωνιζομένων (ΔΕΕ, Απόφαση της 18.10.2001, Υπόθεση C-19/00 Siac Construcrtion Ltd, σκέψεις 34 και 44· ΔΕΕ, Απόφαση της 25.04.1996, Υπόθεση C-87/94, Επιτροπή κατά Βελγίου, σκέψη 54).

22. Επειδή, την ανάθεση δημοσίων συμβάσεων διέπει η αρχή του υγιούς και ανόθευτου ανταγωνισμού, ο οποίος και μόνον αυτός, διασφαλίζει την προστασία των συμφερόντων της αναθέτουσας αρχής, επιτρέποντας τη προμήθεια αγαθών, υπηρεσιών και έργων με τους βέλτιστους ποιοτικά και οικονομικά όρους. Η εν λόγω θεμελιώδης αρχή ισχύει, τόσο στο επίπεδο της αναθέτουσας αρχής, όσο και μεταξύ των συμμετεχόντων σε δημόσιο διαγωνισμό οικονομικών φορέων (ΔΕΕ, Αποφάσεις της 27.11.2001, Υποθέσεις C-285/99 και C-286/99, Impresa Lombardini SPA και Mantovani, σκέψη 76 • ΔΕΕ Απόφαση της 14.02.2008, Υπόθεση C-450/06, Varec SA κατά État belge, σκέψη 35 • ΔΕΕ Απόφαση της 21.02.2008, Υπόθεση C-412/04, Επιτροπή κατά Ιταλίας, σκέψη 2 • ΔΕΕ Απόφαση της 19.05.2009, Υπόθεση C-538/07 Assitur Srl, σκέψεις 25 και 26 • ΔΕΕ, Απόφαση της 19.04.2012, Υπόθεση C-549/10, Tomra Systems ASA, Tomra Europe AS κλπ κατά Ευρωπαϊκής Επιτροπής, σκέψεις 17 και επομ.).

23. Επειδή, η υποχρέωση διαφάνειας έχει, μεταξύ άλλων, ως σκοπό να αποκλείσει τον κίνδυνο αυθαιρεσίας εκ μέρους της αναθέτουσας αρχής (βλ. ΔΕΕ,

Αριθμός απόφασης: 201/2019

Απόφαση της 16.04.2015, Υπόθεση C-278/14, SC Enterprise Focused Solutions SRL, σκέψη 25 και ΔΕΕ Απόφαση της 29.03.2012, Υπόθεση C-599/10, SAG ELV Slovenko κλπ, σκέψη 25 και περαιτέρω παραπομπές σε νομολογία) και ο σκοπός αυτός δεν θα επιτυγχανόταν, εάν η αναθέτουσα αρχή μπορούσε να μην εφαρμόσει τους όρους στους οποίους η ίδια υποβλήθηκε (βλ. ΔΕΕ, Απόφαση της 16.04.2015, Υπόθεση C-278/14, SC Enterprise Focused Solutions SRL, σκέψη 27). Περαιτέρω, η ρητή παραπομπή της Διακήρυξης σε συγκεκριμένες νομοθετικές και κανονιστικές διατάξεις, τις καθιστά τμήμα του νομικού πλαισίου που διέπει τη διαγωνιστική διαδικασία, το οποίο δεσμεύει, κατά τα ανωτέρω, τόσο τη Διοίκηση όσο και τους υποψηφίους αναδόχους που συμμετέχουν σε αυτήν (ΕΛΣυν 1434/2017). Υπό την έννοια αυτή, σκοπός της ενιαίας εφαρμογής των όρων της Διακήρυξης και της τήρησης των αρχών της ίσης μεταχείρισης και της διαφάνειας, είναι η διαμόρφωση ενός ασφαλούς δικαιοϋλικού πλαισίου, εντός του οποίου θα διεξαχθεί ο Διαγωνισμός και η αποφυγή αδικαιολόγητων αιφνιδιασμών των εν δυνάμει υποψηφίων, οι οποίοι σε κάθε στάδιο της διαγωνιστικής διαδικασίας θα εκκινούν από μία κοινή αφετηρία, θα γνωρίζουν εκ των προτέρων ασφαλώς και με ακρίβεια τις προβλεπόμενες διαδικασίες και θα έχουν ίσες ευκαιρίες συμμετοχής, σύμφωνα με την αρχή της αναλογικότητας.

24. Επειδή, οι προσφέροντες πρέπει να τυγχάνουν ίσης μεταχειρίσεως, τόσο κατά τον χρόνο που ετοιμάζουν τις προσφορές τους, όσο και κατά τον χρόνο που αυτές αποτιμώνται από την αναθέτουσα αρχή (βλ. ΔΕΕ, Απόφαση της 25.04.1996, Υπόθεση C-87/94, Επιτροπή κατά Βελγίου, σκέψη 54 • ΔΕΕ, Απόφαση της 18.11.1999, Υπόθεση C-275/98, Unitron Scandinavia A/S, σκέψη 31• ΔΕΕ, Απόφαση της 7.12.2000, Υπόθεση C-324/98, Telaustria Verlags GmbH, σκέψη 61 • ΔΕΕ, Αποφάσεις της 27.11.2001, Υποθέσεις C-285/99 και C-286/99, Impresa Lombardini SpA, σκέψη 37 • ΔΕΕ, Απόφαση της 19.06.2003, Υπόθεση C-315/01, GAT, σκέψη 73 • ΔΕΕ, Απόφαση της 18.06.2002, Υπόθεση C-92/00, Stadt Wien, σκέψη 45 • ΔΕΕ, Απόφαση της 16.12.2008, Υπόθεση C-213/07, Μηχανική, σκέψη 45 • ΔΕΕ, Απόφαση της 12.03.2015, C-538/13, eVigilo, σκέψη 33 • ΔΕΕ, Απόφαση της 06.11.2014, Υπόθεση C-42/13, Cartiera

dell'Adda, σκέψη 44 • ΔΕΕ Απόφαση της 24.05.2016, Υπόθεση C-396/14, MT Højgaard A/S, Züblin A/S, σκέψη 37 κλπ).

25. Επειδή, κατά γενική αρχή του δικαίου που διέπει τους δημόσιους διαγωνισμούς, αποκλεισμός τεχνικής προσφοράς προβλέπεται μόνο στην περίπτωση απόκλισης από τους απαραίτατους όρους της Διακήρυξης, ως τέτοιοι δε, θεωρούνται στο σύνολό τους οι τεχνικές προδιαγραφές (Αποφάσεις ΕΑ 1740/2004, 94/2006, 316/2006, 563/2006 κλπ). Ουσιώδης, θεωρείται όχι μόνον η απόκλιση υποβληθείσας προσφοράς από όρους της Διακηρύξεως που χαρακτηρίζονται ρητώς από αυτήν ως απαραίτατοι, αλλά και η έλλειψη ιδιότητας του προσφερομένου, προς προμήθεια, είδους, η οποία του στερεί την καταλληλότητα που απαιτείται για χρήση σύμφωνη με τον προορισμό του και που αποτελεί εξυπακουόμενη, ουσιώδη απαίτηση της εκάστοτε Διακηρύξεως (Αποφάσεις ΕΑ 720/2006, 725/2006, 1052/2008, 61/2011, υπ' αριθμ. 195/2017 Απόφαση 4^{ου} Κλιμακίου Α.Ε.Π.Π. σκέψη 31, υπ' αριθμ. 44/2017 Απόφαση 3^{ου} Κλιμακίου Α.Ε.Π.Π, σκέψη 15).

26. Επειδή περαιτέρω, γίνεται δεκτό ότι οι τεχνικές προδιαγραφές που τίθενται ως όροι επί ποινή αποκλεισμού από τη Διακήρυξη, όπως και οι επίμαχες τεχνικές προδιαγραφές, εξάλλου, πρέπει να συντρέχουν κατά τον χρόνο περαίωσης της διαδικασίας παραλαβής προσφορών και η διάγνωση της κατά τον χρόνο εκείνο ελλείψεώς τους, συνεπάγεται δέσμια αρμοδιότητα της Επιτροπής αξιολόγησης να αποκλείσει την παρουσιάζουσα έλλειψη προσφορά (ΣΤΕ 743/2000), ενώ δεν είναι δυνατό εκ των υστέρων να προσκομισθούν νέα, κρίσιμα κατά τη Διακήρυξη, στοιχεία (ΣΤΕ 436/2002), όπως και δεν είναι δυνατή η λήψη υπόψη κατά τη διαδικασία ανάθεσης, ιδιότητας/προσόντος που ενώ, όχι μόνο δεν αποδείχθηκε, αλλά και ουσιαστικά έλειπε, κατά τον χρόνο υποβολής της προσφοράς, τυχόν απεκτήθη μεταγενεστέρως, καθώς έτσι θα παραβιαζόταν η αρχή της τυπικότητας του Διαγωνισμού και ασφάλειας αυτού, εκθέτοντας την κατακυρωτική κρίση σε τυχαία, μελλοντικά και αβέβαια γεγονότα

27. Επειδή, ο όλος μηχανισμός υποβολής και ελέγχου των δικαιολογητικών συμμετοχής διέπεται από την αρχή της τυπικότητας, δηλαδή της διαφανούς και αυστηρής διαδικασίας του Διαγωνισμού, κατά την οποία η νομιμότητα συμμετοχής προϋποθέτει την εκπλήρωση τυπικών προϋποθέσεων. Άλλωστε οι απαραίτητες ικανότητες των υποψηφίων αποδεικνύονται με την προσκόμιση δικαιολογητικών που ορίζονται από την εκάστοτε αναθέτουσα αρχή. Επειδή, περαιτέρω, από τις διατάξεις της επίμαχης Διακήρυξης και του Ν. 4412/2016, ερμηνευόμενες ενόψει και της αρχής της τυπικής διαδικασίας που διέπει τους δημόσιους διαγωνισμούς, συνάγεται ότι η υποβολή των προβλεπόμενων από τις εν λόγω διατάξεις δικαιολογητικών συμμετοχής και των πρόσθετων δικαιολογητικών που απαιτούνται από τη Διακήρυξη, η οποία (υποβολή) πρέπει να γίνεται «μαζί με την Προσφορά», αποτελεί ουσιώδη τυπική προϋπόθεση συμμετοχής του ενδιαφερομένου.

28. Επειδή, σύμφωνα με τις αρχές της ισότητας, της τυπικότητας, της διαφάνειας και της δημοσιότητας των ελάχιστων όρων συμμετοχής που διέπουν την διαδικασία σύναψης των δημοσίων συμβάσεων, κατά το πνεύμα, τόσο της ενωσιακής, όσο και της εθνικής νομοθεσίας, ο διαγωνιζόμενος οφείλει να υποβάλει τα αξιούμενα από τη Διακήρυξη ή από τυχόν άλλη διάταξη, στην οποία αυτή ρητώς παραπέμπει, δικαιολογητικά και στοιχεία (πρβλ. ΣΤΕ 5022/2012), προκειμένου να συμμετάσχει νομίμως στον Διαγωνισμό. Η παράβαση ουσιωδών διατάξεων της Διακήρυξης οδηγεί σε ακυρότητα των Αποφάσεων της αναθέτουσας αρχής, με τις οποίες εγκρίνονται οι επιμέρους φάσεις της διαδικασίας, καθώς και το αποτέλεσμα του Διαγωνισμού (Ολομ. ΣΤΕ 2137/1993). Αντιστοίχως, η παράβαση τέτοιων διατάξεων της Διακήρυξης από τους διαγωνιζόμενους καθιστά απαράδεκτες τις υποβληθείσες προσφορές τους (ΕλΣυν 1949/2009 Τμήμα VI, ΕλΣυν Πράξη 115/2008 Τμήμα VI, ΕλΣυν Πράξη 10/2008 Τμήμα VI, ΕλΣυν Πράξη 22/2005 Τμήμα VI). Ομοίως, η υποχρέωση διαφάνειας έχει, μεταξύ άλλων, ως σκοπό να αποκλείσει τον κίνδυνο αυθαιρεσίας εκ μέρους της αναθέτουσας αρχής (βλ. ΔΕΕ, Απόφαση της 16.04.2015, Υπόθεση C278/14, SC Enterprise Focused Solutions SRL, σκέψη 25 και ΔΕΕ, Απόφαση

Αριθμός απόφασης: 201/2019

της 29.03.2012, Υπόθεση C-599/10, SAG ELV Slovenko a.s. κλπ, σκέψη 25 και περαιτέρω παραπομπές σε νομολογία) και ο σκοπός αυτός δεν θα επιτυγχανόταν αν η αναθέτουσα αρχή μπορούσε να μην εφαρμόσει τους όρους στους οποίους η ίδια υποβλήθηκε (βλ. ΔΕΕ, Απόφαση της 16.04.2015, Υπόθεση C-278/14, SC Enterprise Focused Solutions SRL, σκέψη 27).

29. Επειδή όπως συνάγεται από τα ανωτέρω, οι τιθέμενες δια της Διακήρυξης τεχνικές προδιαγραφές, αποτελούν χαρακτηριστικά (ΔΕΕ, Υπόθεση C-368/10 Επιτροπή κατά Βασιλείου Κάτω Χωρών, σκέψη 74), τις οποίες ο διαγωνιζόμενος πρέπει, επί ποινή αποκλεισμού, να διαθέτει και δεν είναι ασύνδετες ή δυσανάλογες με το αντικείμενο του διαγωνισμού. Αντιθέτως, κατά την εκτίμηση των αναγκών της αναθέτουσας αρχής, οι τεθείσες στη Διακήρυξη απαιτήσεις σκοπούν στην επίτευξη της ευρύτερης δυνατής συμμετοχής στον Διαγωνισμό και την ανάπτυξη του μέγιστου δυνατού ανταγωνισμού. Η δε εφαρμογή των τεχνικών προδιαγραφών, που θα πρέπει και να έχουν γίνει εκ των προτέρων και έγκαιρα γνωστές σε ευρύ κύκλο προσώπων και να μην πριμοδοτούν αθέμιτα ορισμένα προϊόντα έναντι άλλων, δέον είναι οριζόντια, υπό την έννοια ότι σε κάθε στάδιο της διαγωνιστικής διαδικασίας, οι υποψήφιοι θα εκκινούν από μία κοινή αφετηρία και θα έχουν ίσες ευκαιρίες συμμετοχής, σύμφωνα με την αρχή της αναλογικότητας (βλ. ενδεικτικά: υπ' αριθμ. 93/2017 Απόφαση 3^{ου} Κλιμακίου Α.Ε.Π.Π, υπ' αριθμ. 128/2017 Απόφαση 3^{ου} Κλιμακίου Α.Ε.Π.Π κλπ).

30. Επειδή, τυχόν ασάφειες ή πλημμέλειες των εγγράφων της σύμβασης δεν μπορούν να ερμηνεύονται εις βάρος των διαγωνιζομένων, κατά παράβαση των αρχών του ανταγωνισμού και της παροχής ίσων ευκαιριών και θα πρέπει να παρέχεται και σε αυτούς, οι οποίοι βλάπτονται από την ασάφεια ή την πλημμέλεια αυτή, η δυνατότητα να συμπληρώσουν την τυχόν ελαττωματική, προσφορά τους (Ε.Α. ΣτΕ 423/2011, 424/2011, 425/2011). Τούτο, διότι η ερμηνεία των όρων των εγγράφων της σύμβασης δεν μπορεί να γίνεται εις βάρος του καλόπιστου διαγωνιζομένου, εφόσον η Διοίκηση ήταν αυτή που όφειλε να εκφραστεί σαφέστερα (ΕφΑθ 1959/1970 Αρμ. 1970 σελ. 1111, ΕφΘεσ 501/1987 ΕΔημΕργ

1990/1, σελ. 84, Α. Τάχος, Ελληνικό Διοικητικό Δίκαιο, εκδ. θ', σελ. 776). Όπως προκύπτει και από την παγία νομολογία της ΑΕΠΠ (πρβλ. Αποφάσεις ΑΕΠΠ 132, 233, 234, 237, 246/2017 και 18, 80/2018), δεν επιτρέπεται όρος τεθείς επί ποινή αποκλεισμού από τη Διακήρυξη, να ερμηνεύεται και να εφαρμόζεται δημιουργικά και διασταλτικά των υποχρεώσεων των προσφερόντων, ώστε να συνάγονται έτσι το πρώτον κατά το στάδιο της αξιολόγησης νέοι λόγοι αποκλεισμού και να προκύπτουν βάσεις απόρριψης της προσφοράς τους, οι οποίες, όμως, ουδόλως προέκυπταν με σαφήνεια από το ίδιο το ρητό κανονιστικό πλαίσιο της Διακήρυξης (βλ. υπ' αριθμ. 955/2018 Απόφαση 1^{ου} Κλιμακίου Α.Ε.Π.Π, σκέψη 11).

31. Επειδή, μια Προσφορά δεν δύναται να τροποποιηθεί μετά την κατάθεσή της, είτε κατόπιν πρωτοβουλίας της αναθέτουσας αρχής, είτε του προσφέροντος (βλ., συναφώς, ΔΕΕ, Απόφαση της 29.03.2012, Υπόθεση C-599/10, SAG ELV Slovensko κ.λπ., σκέψη 36 • ΔΕΕ, Απόφαση της 10.10.2013, Υπόθεση C-336/12, Manona, σκέψη 31), ή να αντικατασταθεί με νέα (βλ. ΔΕΕ, Απόφαση της 29.03.2012, Υπόθεση C-599/10, SAG ELV Slovensko κ.λπ., σκέψη 40 • ΔΕΕ, Απόφαση της 10.10.2013, Υπόθεση C-336/12, Manona, σκέψη 36), οπότε οιαδήποτε ερώτηση προς διευκρίνιση μπορεί μόνο να έχει ως αποτέλεσμα την άρση κάποιας ασάφειας και όχι την τροποποίηση της εν θέματι προσφοράς και στην υποβολή μη υποβληθέντος δικαιολογητικού (βλ. ΔΕΕ, Απόφαση της 11.05.2017, Υπόθεση C-131/2016, Archus and Gama• ΔΕΕ, Απόφαση της 29.03.2012, Υπόθεση C-599/10, SAG ELV Slovensko κ.λπ., σκέψη 40 • ΔΕΕ, Απόφαση της 10.10.2013, Manona, Υπόθεση C-336/12, σκέψη 36). Άλλωστε, η διακριτική ευχέρεια της αναθέτουσας αρχής αφορά, κατ' αρχήν, νομίμως υποβληθέντα δικαιολογητικά και όχι υποβληθέντα, μη νόμιμα κατά περιεχόμενο, δικαιολογητικά, καθόσον τυχόν μεταγενέστερη συμπλήρωση, των κρίσιμων μη νόμιμων δικαιολογητικών από τον οικονομικό φορέα, θα ισοδυναμούσε με ανεπίτρεπτη αντικατάστασή τους (βλ. ΔεφΑθ 319/2017). Ως εκ τούτου, η δυνατότητα διευκρινίσεων ή συμπληρώσεων δεν ερμηνεύεται υπό την έννοια η αναθέτουσα αρχή δύναται να δέχεται εν γένει διορθώσεις παραλείψεων, οι οποίες κατά τη ρητή πρόβλεψη εγγράφων της σύμβασης επάγονται τον

αποκλεισμό του υποψηφίου (βλ. ΔΕΕ, Απόφαση της 6.11.2014, Υπόθεση C-42/13, Cartiera dell' Adda SpA κατά CEM Ambiente SpA, σκέψη 46, υπ' αριθμ. 471/2018 Απόφαση 1^{ου} Κλιμακίου Α.Ε.Π.Π, σκέψη 63, υπ' αριθμ. 1132_1133 Απόφαση 7^{ου} Κλιμακίου Α.Ε.Π.Π, σκέψη 34).

32. Επειδή, αιτιολογία είναι, γενικά, η αναφορά των κανόνων δικαίου που ρυθμίζουν την έκδοση της διοικητικής πράξης και την ερμηνεία της, η διαπίστωση ότι συντρέχουν οι πραγματικές και νομικές καταστάσεις ενόψει των οποίων επιβάλλεται ή επιτρέπεται η έκδοση της πράξης κατ' εφαρμογή των κανόνων αυτών, η διαπίστωση της συνδρομής και η εκτίμηση των σχετικών πραγματικών περιστατικών, καθώς και των σκέψεων του διοικητικού οργάνου που οδήγησαν στην έκδοση ή την άρνηση της έκδοσης της διοικητικής πράξης (βλ. σχετικά <https://www.prevedourou.gr>). Σύμφωνα με το άρθρο 17 παρ. 2 του Κώδικα Διοικητικής Διαδικασίας, το οποίο συμπυκνώνει στη διατύπωσή του την προϋπάρχουσα, μακρά νομολογιακή παράδοση σχετικά με το ζήτημα, η αιτιολογία πρέπει να είναι σαφής, ειδική και επαρκής και να προκύπτει από τα στοιχεία του φακέλου. Η αιτιολογία είναι σαφής όταν καταγράφονται με διαυγή τρόπο οι σκέψεις του διοικητικού οργάνου, με τη χρήση των κατάλληλων διατυπώσεων επί τη βάση των κανόνων της νεοελληνικής γλώσσας σε επίπεδο γραμματικής και συντακτικού (λεκτική λειτουργία). Στη διοικητική πράξη πρέπει να γίνεται μνεία συγκεκριμένων στοιχείων που στηρίζουν το συμπέρασμά της (ορισμένος χαρακτήρα της αιτιολογίας, ΣτΕ 3692/2001, 4223/2000). Δεν πρέπει να περιορίζεται στην επανάληψη στερεότυπων εκφράσεων που προέρχονται από τον νόμο που διέπει την υπόθεση (ΣτΕ 2584/2001), ούτε να στηρίζεται σε αντιφατικά στοιχεία (ΣτΕ 941/1989, Ολ 3158/1976). Η αιτιολογία είναι ειδική όταν δεν είναι γενική και αόριστη, όταν, δηλαδή, όλα τα στοιχεία της αναφέρονται στη συγκεκριμένη περίπτωση που ρυθμίζεται με την πράξη. Πρόσθετα ποιοτικά χαρακτηριστικά της ειδικότητας σε σχέση με τη σαφήνεια εντοπίζονται, όταν ανακύπτει η ανάγκη να διατυπώσει το διοικητικό όργανο πρόσθετες σκέψεις. Επομένως, στοιχεία της αιτιολογίας αποτελούν το νόμιμο έρεισμα της πράξης, δηλαδή, η αναφορά των απρόσωπων κανόνων δικαίου που προβλέπουν την

έκδοσή της, η τυχόν ερμηνεία τους, οι νόμιμες προϋποθέσεις που έχουν διαπιστωθεί, η ουσιαστική εκτίμηση των πραγματικών καταστάσεων, ο τυχόν απαιτούμενος νομικός χαρακτηρισμός τους, καθώς και τα κριτήρια και οι σκέψεις του διοικητικού οργάνου σχετικά με την άσκηση της διακριτικής ευχέρειας. Μόνο στην περίπτωση διαπίστωσης έλλειψης των ως άνω στοιχείων, η προσβαλλόμενη απόφαση θα ήταν αναίτιολόγητη ή δεν θα είχε νόμιμη αιτιολογία (βλ. Ε. ΣΠΗΛΙΩΤΟΠΟΥΛΟ, Εγχειρίδιο Διοικητικού Δικαίου, Τόμ. 2, 13η έκδ., ΝΟΜΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ, αριθμ. 516-518). Πράξη, δε, που δεν έχει εξετάσει ουσιώδη ισχυρισμό που υποβλήθηκε, είναι ανεπαρκώς αιτιολογημένη (ΣΤΕ 2418/1976, 1061/1981).

33. Επειδή, περαιτέρω οι γενικές αρχές του διοικητικού δικαίου, ως της χρηστής διοίκησης, έχουν εφαρμογή κατά την ενάσκηση της διακριτικής ευχέρειας της αναθέτουσας αρχής, ήτοι της νομικής δυνατότητας της Διοίκησης να επιλέγει ανάμεσα σε διάφορες εξίσου νόμιμες λύσεις, μία Απόφαση δηλαδή για το εάν, πότε και πώς της διοικητικής δράσης (Π. Δαγτόγλου, Γενικό Διοικητικό Δίκαιο, Αθήνα-Κομοτηνή 2004, σελ. 191) και δεν χωρεί κατά την ενάσκηση της δέσμιας αρμοδιότητας της αναθέτουσας αρχής, βάσει των όρων της Διακήρυξης. Επομένως, δεν χωρεί εφαρμογή των αρχών της αναλογικότητας και της χρηστής διοίκησης, όπου η αναθέτουσα αρχή οφείλει να εφαρμόσει συγκεκριμένη διάταξη και κατά τον νόμο και την Διακήρυξη ενεργεί κατά δεσμία αρμοδιότητα (πρβλ. ΔΕφαθ 2098/2013, ΣΤΕ 2067/2004, 13/2003, 1072/2003).

34. Επειδή, στον επίμαχο Διαγωνισμό συμμετείχαν, οι κάτωθι τέσσερις (4) εταιρίες: 1. «...». 2. «...». 3. «...». 4. «...». Στο συμπροσβαλλόμενο, από, 03.11.2018 (No 1), Πρακτικό της Επιτροπής Διενέργειας του υπόψη Διαγωνισμού, αναφέρεται, μεταξύ άλλων, ότι: «[...] Από τον αναλυτικό έλεγχο τόσο των ηλεκτρονικά υποβληθέντων δικαιολογητικών, όσο και των αποσταλμένων φακέλων, η Επιτροπή διαπίστωσε ότι οι εταιρίες: α) «...», και β) «...», κατέθεσαν το σύνολο των απαιτούμενων δικαιολογητικών, όπως αυτά ορίζονται στην παράγραφο 2.4.3. της διακήρυξης, καθώς και δείγμα επιφάνειας ξύλου, σύμφωνα με τα οριζόμενα στο Παράρτημα II, κεφ. Β4 της Διακήρυξης.

Επομένως, η επιτροπή εισηγείται την αποδοχή του περιεχομένου των υποφακέλων Δικαιολογητικών Συμμετοχής - Τεχνικής Προσφοράς των δύο παραπάνω εταιρειών. Αντίθετα: α) η εταιρεία «...», δεν απέστειλε δείγμα ξυλείας, σύμφωνα με τα οριζόμενα στο Παράρτημα II, κεφ. Β4 της Διακήρυξης, ενώ β) η εταιρεία «...», απέστειλε το αρ. πρ. 3093/29-10-2018 δείγμα ξύλου, πάχους 9mm, αντί 16mm, όπως οριζόταν σαφώς από τη Διακήρυξη (Παράρτημα II, κεφ. Β4). Επίσης, γνωμοδοτεί ομόφωνα για τον αποκλεισμό από τη συνέχεια του διαγωνισμού των εταιρειών: α) «...», επειδή δεν απέστειλε δείγμα της προσφερόμενης ξυλείας, β) «...», επειδή το δείγμα του προσφερόμενου ξύλου, δεν αντιστοιχεί στις οριζόμενες από τη διακήρυξη διαστάσεις. Περαιτέρω, στο, από 11.12.2018 (No 2), Πρακτικό της ως άνω Επιτροπής, αναφέρεται, μεταξύ άλλων, ότι: «[...] Η επιτροπή λαμβάνοντας υπόψη: 1. την υπ' αριθ. ΥΠΠΟΑ/ΓΔΑΠΒ^7ΕΦΑΚΕΦ/457466/326899/2662/20-09-2018 διακήρυξη της ΕΦ.Α. Κεφαλληνίας και Ιθάκης. 2. τις υποβληθείσες προσφορές. 3. τις διατάξεις του Ν. 4412/2016. 4. το πρακτικό Αποσφράγισης - Διενέργειας & Αξιολόγησης Προσφορών (πρακτικό υπ' αριθμ. 1), εισηγείται στην Αναθέτουσα Αρχή (ΕΦΑ Κεφαλληνίας και Ιθάκης): Την ανάδειξη της εταιρείας «...», ως προσωρινού αναδόχου για την «ΠΡΟΜΗΘΕΙΑ ΚΑΙ ΕΓΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΠΡΟΘΗΚΩΝ ΚΑΙ ΛΟΙΠΩΝ ΜΟΥΣΕΙΑΚΩΝ ΚΑΤΑΣΚΕΥΩΝ ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΚΗΣ ΣΥΛΛΟΓΗΣ ΣΑΜΗΣ», καθώς η προσφορά της είναι πλήρης, σύμφωνη με τους όρους της διακήρυξης και τις τεχνικές προδιαγραφές και είναι η πλέον συμφέρουσα από οικονομική άποψη βάσει τιμής και την πρόσκλησή του για την κατάθεση του φακέλου των δικαιολογητικών προσωρινού αναδόχου μέσω του συστήματος [...]». Τέλος, με την προσβαλλόμενη, υπ' αριθμ. Φ.333 Δ1-02/Δ2 Απόφαση (ΑΔΑ: 72ΚΦ4653Π4-ΒΣΧ) του Προϊσταμένου Αρχαιοτήτων Κεφαλληνίας, με θέμα: «Έγκριση επί των Πρακτικών 1 και 2 Δημόσιου Διαγωνισμού – Διακήρυξη με αριθμ. 1/2018 με την Ανοικτή Διαδικασία για συμβάσεις με προϋπολογισμό Ανώτερο του Ορίου Εφαρμογής της Ενωσιακής Νομοθεσίας για την Επιλογή Αναδόχου για την Προμήθεια και εγκατάσταση προθηκών και λοιπών μουσειακών κατασκευών Αρχαιολογικής Συλλογής Σάμης (ΚΩΔΙΚΟΣ CPV: 39154000-6 -Εξοπλισμός Εκθέσεων), στο πλαίσιο του Υποέργου 2 της Πράξης

«Επισκευή και δημιουργία Αρχαιολογικής Συλλογής Σάμης και έκθεση ψηφιδωτών στην Κεφαλονιά» ενταγμένου στο Επιχειρησιακό Πρόγραμμα «Ιόνια Νησιά 2014-2020», εγκρίθηκαν ομοφώνως τα ανωτέρω, από 03.12.2018 και 11.12.2018, Πρακτικά (No 1 και No 2 αντίστοιχα), της Επιτροπής Διενέργειας του υπόψη Διαγωνισμού.

35. Επειδή, στο με αρ. πρωτ. ΥΠΠΟΑ/ ΓΔΑΠΚ /ΕΦΚΕΦΙ /673823 /484081 /3866/28.12.2018 2018 έγγραφο Απόψεων που εστάλη στο κρίνον Κλιμάκιο σε σχέση με την υπό εξέταση Προδικαστική Προσφυγή, η αναθέτουσα αρχή καταρχάς επισημαίνει, ότι εκ παραδρομής αναφέρεται στο Νο1 Πρακτικό αξιολόγησης δικαιολογητικών συμμετοχής – τεχνικής προσφοράς, πως το δείγμα της προσφερόμενης ξυλείας που κατέθεσε η προσφεύγουσα, δεν πληροί τις απαιτήσεις του Κεφαλαίου Β.4 του Παραρτήματος ΙΙ («Ειδική Συγγραφή Υποχρεώσεων») της Διακήρυξης, αντί του ορθού Κεφαλαίου Β.3 («ΚΑΤΑΣΚΕΥΕΣ ΞΥΛΕΙΑΣ») του εν λόγω Παραρτήματος. Στη συνέχεια, υποστηρίζει ότι οι επίμαχες τεχνικές προδιαγραφές για το πάχος της προσφερόμενης ξυλείας *«προέκυψαν από την εγκεκριμένη μελέτη «Μουσειογραφική μελέτη εφαρμογής», η οποία αποτελεί μία από τις εγκεκριμένες μελέτες, στις οποίες βασίζεται το αντικείμενο του εν λόγω Διαγωνισμού και σύμφωνα με αυτήν, στο κεφάλαιο Δ.3., σελ. 51, τα πάχη της ξυλείας προβλέπεται να είναι «10 mm και 16mm αντίστοιχα, ανάλογα με την κατασκευή» και σε κανένα σημείο, ούτε στο κείμενο της Διακήρυξης, ούτε στα σχέδια των μουσειακών κατασκευών του τεύχους Β δεν αναφέρεται ότι θα χρησιμοποιηθεί ξυλεία πάχους μικρότερου των 10mm»*. Περαιτέρω, προς αντίκρουση του ισχυρισμού του προσφεύγοντος περί ασάφειας του επίμαχης απαίτησης, αφού, κατά τους ισχυρισμούς του (βλ. σελ. 6 της Προσφυγής), στο Κεφάλαιο Β.3 προβλέπεται μεν η υποχρεωτική κατάθεση δείγματος πάχους 16 χιλιοστών, όμως, στο ίδιο Κεφάλαιο περιλαμβάνεται η φράση «Ενδεικτικές διαστάσεις δείγματος: 200 x 200 x 16 χιλιοστά» η αναθέτουσα αρχή ισχυρίζεται ότι το πάχος του δείγματος αναφέρεται ρητά στην πρόταση που προσδιορίζει ότι, επί ποινή αποκλεισμού πρέπει να κατατεθεί από τους διαγωνιζόμενους δείγμα ξυλείας 16 χιλιοστών, ήτοι το πάχος *«αναμφίλεκτα συνδέεται με την ποινή αποκλεισμού»*, ενώ *«η αμέσως*

επόμενη πρόταση αφορά σε ενδεικτικές διαστάσεις του μήκους και του πλάτους του δείγματος». Μάλιστα, κατά την άποψη της αναθέτουσα αρχής, επειδή οι προδιαγραφές του Κεφαλαίου Β.3 ως προς το πάχος του δείγματος ξυλείας, ήταν τόσο σαφείς και ακριβείς, η τυχόν κατάθεση δείγματος ξυλείας μικρότερου πάχους, για παράδειγμα 9 χιλιοστών, όπως έπραξε εν προκειμένω η προσφεύγουσα, δεν μπορεί σε καμία περίπτωση να αποδοθεί σε δήθεν ασάφεια της Διακήρυξης. Προς επίρρωση δε του ισχυρισμού της, ότι δηλαδή το νόημα της συγκεκριμένης παραγράφου του Κεφαλαίου Β.3 του Παραρτήματος ΙΙ κατέστη απόλυτα κατανοητό από τους συμμετέχοντες, η αναθέτουσα αρχή επισημαίνει (σελ. 3 των Απόψεων), ότι εκ των τεσσάρων διαγωνιζομένων, οι δύο κατέθεσαν δείγμα ξυλείας 16 χιλιοστών, όπως απαιτεί η Διακήρυξη, ενώ η μόνη εταιρία που δεν κατέθεσε δείγμα («...»), νομίμως αποκλείστηκε εξ αυτού του λόγου από τον Διαγωνισμό. Τέλος, η αναθέτουσα αρχή υποστηρίζει ότι δεν μπορεί να τύχει στην προκείμενη περίπτωση εφαρμογής το άρθρο 102 του Ν. 4412/2019, καθόσον η οποιαδήποτε απόκλιση από τις τεχνικές προδιαγραφές της Διακήρυξης, δεν συνιστά «ασάφεια», «επουσιώδη πλημμέλεια» ή «πρόδηλο τυπικό σφάλμα», που επιδέχεται διόρθωση ή συμπλήρωση, κατά την έννοια του ως άνω άρθρου.

36. Επειδή, από την επισκόπηση του συνόλου των στοιχείων της εξεταζόμενης υπόθεσης και ιδίως της κατατεθειμένης με αριθμό 114835 Προσφοράς της προσφεύγουσας, προκύπτουν τα εξής: α) στην, από 26.10.2018, Υπεύθυνη Δήλωση που κατέθεσε η προσφεύγουσα στο Ε.Σ.Η.ΔΗ.Σ αναφέρεται ότι: «[...] Είμαι νόμιμος εκπρόσωπος της εταιρείας «...», η οποία συμμετέχει στη διαγωνιστική διαδικασία για το έργο «Προμήθεια και εγκατάσταση προθηκών και λοιπών μουσειακών κατασκευών Αρχαιολογικής Συλλογής Σάμης» με καταληκτική ημερομηνία υποβολής προσφορών 26-10-2018 και βεβαιώνω ότι: Το προϊόν που περιγράφεται στο τιμολόγιο πώλησης από τον προμηθευτή «...» με αριθμό 2849 είναι το δείγμα ξύλου MDF, που σας στέλνω ταχυδρομικώς και οι τεχνικές προδιαγραφές του είναι αυτές, όπως ορίζονται στο φυλλάδιο με τίτλο S -Lux Pure, το οποίο επισυνάπτεται και υπερκαλύπτει τις απαιτούμενες από τη διακήρυξη 1/2018 τεχνικές προδιαγραφές. Το προϊόν MDF S-Lux Pure διατίθεται σε πάχη από 9 έως 30mm [...], β) στη σελίδα 2 του υποβληθέντος Τεχνικού

Φυλλαδίου (βλ. ηλεκτρονικό αρχείο με τίτλο: «datasheet s-lux-pure.pdf»), που αφορά στο προς προμήθεια είδος «MDF S-Lux® Pure» αναφέρονται σε σχέση με τις διαστάσεις τα εξής: «*Dimensions Thickness: 9 to 30 mm. Maximum width 255 cm. Maximum length 630 cm. Standard thicknesses and dimensions are listed in our stock program. Furthermore, Spanolux has high-capacity saws that support all sawing dimensions. In principle, all thicknesses and lengths/widths are available within the press capabilities*» και συνεπώς, πιστοποιείται από την κατασκευάστρια εταιρία ότι η προσφερόμενη ξυλεία «MDF S-Lux Pure» διατίθεται σε πάχη από 9mm έως και 30mm, γ) στο ηλεκτρονικό αρχείο με τίτλο: «Supplier_Quote_261018_signed», η προσφεύγουσα αναφέρει ότι: «*Ο ΥΠΟΨΗΦΙΟΣ ΕΛΑΒΕ ΓΝΩΣΗ ΤΩΝ ΟΡΩΝ ΤΗΣ ΔΙΑΚΗΡΥΞΗΣ ΚΑΙ Η ΥΠΟΒΟΛΗ ΔΙΚΑΙΟΛΟΓΗΤΙΚΩΝ ΣΥΜΜΕΤΟΧΗΣ ΚΑΙ ΤΕΧΝΙΚΗΣ ΠΡΟΣΦΟΡΑΣ ΘΑ ΓΙΝΕΙ ΣΥΜΦΩΝΑ ΜΕ ΤΟΥΣ ΟΡΟΥΣ ΤΗΣ ΔΙΑΚΗΡΥΞΗΣ*», δ) στο Κεφάλαιο Β.3. («ΚΑΤΑΣΚΕΥΕΣ ΞΥΛΕΙΑΣ») του Μέρους Β («ΤΕΧΝΙΚΕΣ ΠΡΟΔΙΑΓΡΑΦΕΣ ΜΟΥΣΕΙΑΚΩΝ ΚΑΤΑΣΚΕΥΩΝ») του Παραρτήματος ΙΙ («Ειδική Συγγραφή Υποχρεώσεων») της Διακήρυξης ορίζεται, μεταξύ άλλων, ότι: «*Οι ξυλοκατασκευές, είτε στο εσωτερικό των προθηκών είτε στον εκθεσιακό χώρο (ξυλεπενδύσεις, βάσεις, κτλ), θα γίνει με χρήση ξυλείας ZF-MDF πάχους 10mm και 16mm αντίστοιχα, ανάλογα με την κατασκευή [...] Οι διαγωνιζόμενοι θα πρέπει επί ποινή αποκλεισμού να καταθέσουν δείγμα επιφάνειας ξύλου MDF ZF (zero added formaldehyde), 16 χιλ. πάχος - για τον έλεγχο της ποιότητας αυτού και της πληρότητας των ανωτέρω προδιαγραφών. Ενδεικτικές διαστάσεις δείγματος: 200 x 200 x 16 χιλιοστά. Οι διαγωνιζόμενοι θα πρέπει να καταθέσουν βεβαίωση αγοράς της ξυλείας, από τον προμηθευτή και φωτοτυπία τιμολογίου αγοράς του κατασκευαστή [...]*», ε) μαζί με την εξεταζόμενη Προσφορά υποβλήθηκε το υπ' αριθμ. 2849/25.10.2018 Τιμολόγιο αγοράς της εταιρίας «...», όπως ζητείται στο Κεφ. Β.3 του Μέρους Β του Παραρτήματος ΙΙ της Διακήρυξης, στ) στο συμπροσβαλλόμενο, από 03.12.2018 (No 1) Πρακτικό, η αρμόδια Επιτροπή Διενέργειας του υπόψη Διαγωνισμού, εισηγήθηκε την απόρριψη της Προσφοράς της προσφεύγουσας, με την αιτιολογία ότι το δείγμα της προσφερόμενης από αυτήν ξυλείας, δεν αντιστοιχεί στην οριζόμενη από τη Διακήρυξη διάσταση

πάχους, καθόσον η προσφεύγουσα απέστειλε το με αρ. πρ. 3093/29-10-2018 δείγμα ξυμίας, πάχους 9mm, αντί 16mm, όπως ορίζεται σαφώς στη Διακήρυξη (Παράρτημα ΙΙ, κεφ. Β4). Στο σημείο αυτό, θα πρέπει να επισημανθεί ότι στο ως άνω Πρακτικό, που έγινε δεκτό με την προσβαλλόμενη Απόφαση της αναθέτουσας αρχής, η αρμόδια Επιτροπή εκ παραδρομής αναφέρεται στο Κεφάλαιο Β.4 («ΣΥΝΔΕΣΕΙΣ – ΣΥΝΑΡΜΟΓΕΣ - ΣΥΓΚΟΛΛΗΣΕΙΣ») του Μέρους Β («ΤΕΧΝΙΚΕΣ ΠΡΟΔΙΑΓΡΑΦΕΣ ΜΟΥΣΕΙΑΚΩΝ ΚΑΤΑΣΚΕΥΩΝ») του Παραρτήματος ΙΙ («Ειδική Συγγραφή Υποχρεώσεων») της Διακήρυξης, και όχι στο ορθό Κεφάλαιο του ίδιου Παραρτήματος, ήτοι στο Κεφάλαιο Β.3. («ΚΑΤΑΣΚΕΥΕΣ ΞΥΛΕΙΑΣ»), όπου γίνεται ρητή αναφορά στην τιθέμενη -επί ποινή αποκλεισμού- υποχρέωση των υποψηφίων να καταθέσουν δείγμα επιφάνειας ξύλου MDF ZF (zero added formaldehyde), πάχους 16 χιλιοστών, για τον έλεγχο της ποιότητας αυτού και της πληρότητας των ζητούμενων προδιαγραφών. Στο ίδιο δε Κεφάλαιο περιλαμβάνεται σε σχέση με το σύνολο των διαστάσεων του δείγματος και η εξής φράση: «*Ενδεικτικές διαστάσεις δείγματος: 200 x 200 x 16 χιλιοστά*». Στο σημείο αυτό θα πρέπει καταρχάς να σημειωθεί, ότι η εκ παραδρομής αναφορά εσφαλμένου Κεφαλαίου (Β.4) αντί του ορθού (Β.3), δεν μπορεί σε καμία περίπτωση να στοιχειοθετήσει «έλλειψη αιτιολογίας» της προσβαλλόμενης Απόφασης, όπως υποστηρίζει η προσφεύγουσα (σελ. 5 της Προσφυγής), καθόσον πρόκειται για ήσσονος σημασίας πλημμέλεια της Απόφασης αυτής. Επειδή, περαιτέρω όπως παγίως έχει κριθεί από τη νομολογία, αν και η αιτιολογία έχει πλημμέλειες, εντούτοις η πράξη είναι νόμιμη με άλλη αιτιολογία, το κύρος της πράξης δεν πάσχει ακυρότητα (ΣτΕ 2239/1970, 4698/1988). Σημειώνεται δε ότι, η πλημμελής αιτιολογία της προσβαλλόμενης με την υπό κρίση Προδικαστική Προσφυγή Απόφασης δεν έχει, εν προκειμένω, επίπτωση στο κύρος αυτής, διότι ορθώς απορρίφθηκε η Προσφορά του προσφεύγοντος, ήτοι και με την ορθή αιτιολογία η προσβαλλόμενη είναι ορθή ως προς το διατακτικό της (βλ. Μ. ΠΙΚΡΑΜΕΝΟΣ, «*Η αιτιολογία των διοικητικών πράξεων και ο ακυρωτικός δικαστικός έλεγχος*», εκδ. Σάκκουλα, Αθήνα-Θεσσαλονίκη, 2012, σελ. 344 επόμε.). Περαιτέρω, όπως αναφέρεται στο Μέρος Α του Παραρτήματος Ι – («Αναλυτική Περιγραφή Φυσικού

και Οικονομικού Αντικειμένου της Σύμβασης») της Διακήρυξης (σελ. 48), στο πλαίσιο του επίμαχου Διαγωνισμού, ζητείται η προμήθεια (αγορά), μεταφορά και εγκατάσταση, στις προβλεπόμενες θέσεις του κτηρίου, προθηκών (συμπεριλαμβανομένων των συστημάτων φωτισμού), επενδύσεων τοίχων - διαχωριστικών, ειδικών κατασκευών και βάσεων - βάθρων εκθεμάτων στις αίθουσες του κτηρίου της Αρχαιολογικής Συλλογής Σάμης Κεφαλονιάς. Σύμφωνα με τη ρητή διατύπωση του Κεφαλαίου Β.3 του Παραρτήματος II της Διακήρυξης, οι ξυλοκατασκευές, είτε στο εσωτερικό των προθηκών, είτε στον εκθεσιακό χώρο (ξυλεπενδύσεις, βάσεις, κτλ), θα γίνουν με χρήση ξυλείας ZF-MDF, πάχους 10mm και 16mm αντίστοιχα. Σημειώνεται ότι οι ανωτέρω απαιτήσεις στηρίχθηκαν στη «Μουσειογραφική μελέτη εφαρμογής» (βλ. Παράρτημα IV «Άλλο Περιγραφικό Έγγραφο - Εγκεκριμένες μελέτες» της επίμαχης Διακήρυξης - σελ. 107). Για τον λόγο αυτόν, ζητείται από τους διαγωνιζόμενους να καταθέσουν -επί ποινή αποκλεισμού τους- δείγμα επιφάνειας ξύλου MDF ZF (zero added formaldehyde), 16 χιλιοστά πάχος, για τον έλεγχο της ποιότητας αυτού και της πληρότητας των ανωτέρω προδιαγραφών. Στο ίδιο Κεφάλαιο, με τη φράση «*Ενδεικτικές διαστάσεις δείγματος: 200 x 200 x 16 χιλιοστά*», ορίζονται οι ενδεικτικές διαστάσεις του μήκους/πλάτους του απαιτούμενου δείγματος ξυλείας και επαναλαμβάνονται τα χιλιοστά του υποχρεωτικού πάχους του δείγματος (16mm). Συνεπώς, επειδή το απαιτούμενο πάχος των 16 χιλιοστών, έχει τεθεί ως απαραίτητος όρος, καθότι έχει περιληφθεί στο Μέρος Β («ΤΕΧΝΙΚΕΣ ΠΡΟΔΙΑΓΡΑΦΕΣ ΜΟΥΣΕΙΑΚΩΝ ΚΑΤΑΣΚΕΥΩΝ») του Παραρτήματος II της Διακήρυξης, όπου μάλιστα αναγράφεται δύο (2) φορές, απορρίπτονται ως αβάσιμοι οι ισχυρισμοί της προσφεύγουσας περί ασάφειας της επίμαχης απαίτησης. Ακόμη δε και υπό την εκδοχή, την οποία υποστηρίζει η προσφεύγουσα (βλ. σελ. 6-7 της Προσφυγής της), ότι η επίμαχη τεχνική προδιαγραφή για το πάχος της ξυλείας ενείχε ασάφεια και συνεπώς, δεν ήταν δυνατό να ερμηνευθούν με ασφάλεια δικαίου τα χιλιοστά του δείγματος ξυλείας, που έπρεπε να καταθέσουν οι υποψήφιοι, τόσο η ίδια, όσο και οι λοιποί διαγωνιζόμενοι διατηρούσαν την ευχέρεια να ακολουθήσουν την καθοριζόμενη στη Διακήρυξη διαδικασία (άρθρο 2.1.3. «Παροχή Διευκρινίσεων») και να

ζητήσουν, πριν από την υποβολή της Προσφοράς τους, την παροχή διευκρινίσεων, ως προς τα σημεία των τεχνικών προδιαγραφών, τα οποία, κατά τη γνώμη της, έχρηζαν περαιτέρω επεξηγήσεων. Άλλωστε, τα έγγραφα παροχής διευκρινίσεων της αναθέτουσας αρχής, αποτελούν πράξεις εκτελεστές, που εφόσον δεν αμφισβητείται η νομιμότητά τους, οι παρεχόμενες με αυτές διευκρινίσεις εντάσσονται στο κανονιστικό πλαίσιο του Διαγωνισμού, συμπληρώνοντας τους σχετικούς όρους της Διακηρύξεως, στους οποίους αναφέρονται (πρβλ. Ε.Α. ΣΤΕ 190/2015, 108/2015, 55/2015, 44/2015, 92/2014, 254/2012, 45/2008, ΔΕφΑΘ (αναστ.) 451/2014, 437/2013). Υπό τις ανωτέρω σκέψεις και επειδή η Προσφεύγουσα δεν ισχυρίζεται ότι ζήτησε διευκρινίσεις ή άρση των ασαφειών και είτε δεν έλαβε απάντηση, είτε η απάντηση που τυχόν έλαβε, δεν αίρει την ασάφεια, ο ισχυρισμός της περί ασάφειας της επίμαχης απαίτησης του Κεφ. Β.3 του Μέρους Β του Παραρτήματος ΙΙ της Διακήρυξης, απορρίπτεται ως αβάσιμος. Ομοίως απορρίπτονται ως αβάσιμοι και οι ισχυρισμοί της προσφεύγουσας, σύμφωνα με τους οποίους, εάν το πάχος του ξύλου MDF ZF, ήταν κρίσιμο προς έλεγχο των ζητούμενων τεχνικών χαρακτηριστικών, τότε θα απαιτείτο η υποβολή δείγματος για όλες τις προβλεπόμενες στη Διακήρυξη διαστάσεις πάχους (δηλαδή και δείγμα MDF ZF 10 χιλιοστών και δείγμα MDF ZF 16 χιλιοστών), καθόσον απόκειται στην κρίση της εκάστοτε αναθέτουσας αρχής να επιλέξει τον τρόπο απόδειξης των ζητούμενων -σε σχέση με τα προς προμήθεια είδη- τεχνικών προδιαγραφών. Άλλωστε, όπως ήδη αναφέρθηκε στη σκέψη 25 της παρούσας, κατά πάγια νομολογία (Αποφάσεις ΕΑ 1740/2004, 94/2006, 316/2006, 563/2006 κλπ), είναι επιτρεπτή η απόρριψη τεχνικής προσφοράς σε περίπτωση απόκλισής της από τους απαραίτατους όρους της Διακήρυξης, ενώ ως τέτοιοι, θεωρούνται στο σύνολό τους οι τεχνικές προδιαγραφές. Μάλιστα, ουσιώδης, θεωρείται όχι μόνον η απόκλιση υποβληθείσης Προσφοράς από όρους της Διακηρύξεως που χαρακτηρίζονται ρητώς από αυτήν ως απαραίτατοι, αλλά και η έλλειψη ιδιότητας του προσφερομένου, προς προμήθεια, είδους, η οποία του στερεί την καταλληλότητα που απαιτείται για χρήση, σύμφωνη με τον προορισμό του και που αποτελεί εξυπακουόμενη, ουσιώδη απαίτηση της εκάστοτε Διακηρύξεως. Εν προκειμένω,

εφόσον η οικεία αναθέτουσα αρχή έκρινε, με βάση τις ανάγκες του προς ανάθεση αντικειμένου, ότι ο έλεγχος των λοιπών τεχνικών χαρακτηριστικών της ξυλείας (π.χ κάμψη ξύλου κλπ), μπορεί να διαπιστωθεί με ασφάλεια μόνο δια της αποστολής δείγματος ξυλείας πάχους 16 mm, οι υποψήφιοι οικονομικοί φορείς όφειλαν να συμμορφωθούν προς την απαίτηση αυτή, ειδικά δε αφού γνώριζαν ότι ο όρος αυτός έχει τεθεί επί ποινή απόρριψης της Προσφοράς τους ή σε περίπτωση αμφιβολίας επί της εν λόγω διάστασης, να ζητήσουν, προ της σύνταξης και υποβολής της Προσφοράς τους, σχετικές διευκρινίσεις από την αναθέτουσα αρχή. Άλλωστε, όπως προκύπτει από τα πραγματικά περιστατικά της εν λόγω υπόθεσης, οι λοιποί συμμετέχοντες, συμπεριλαμβανομένου του προσωρινού αναδόχου, συμμορφώθηκαν προς την απαίτηση αυτή, ενώ ο διαγωνιζόμενος που δεν απέστειλε, ως όφειλε, δείγμα ξυλείας, νομίμως αποκλείστηκε από τη συνέχεια της διαγωνιστικής διαδικασίας («άνοιγμα και αξιολόγηση οικονομικών προσφορών»).

37. Επειδή, περαιτέρω, ως προς τον ισχυρισμό της προσφεύγουσας ότι η αναθέτουσα αρχή είχε υποχρέωση -προ του αποκλεισμού της- να της ζητήσει διευκρινίσεις, βάσει του άρθρου 102 παρ. 5 του Ν. 4412/2016, λεκτέα είναι τα εξής: Η προσέγγιση της προβληματικής της δυνατότητας διόρθωσης, συμπλήρωσης, διευκρίνισης, κλπ. των Προσφορών, διέπεται από μια περιπτωσιολογική νομολογία του ΔΕΕ, η οποία χαρακτηρίζεται από την προσπάθεια του τελευταίου να ισορροπήσει ανάμεσα στην τήρηση των θεμελιωδών αρχών της ίσης μεταχείρισης και της διαφάνειας, από τη μια μεριά, και της σκοπιμότητας να δοθεί στις αναθέτουσες αρχές η δυνατότητα να πετύχουν, τη βέλτιστη λύση για την ικανοποίηση των δημοσίων αναγκών σε αγαθά και υπηρεσίες, από την άλλη (Δημήτριος Γ. Ράικος, Ευαγγελία Γ. Βλάχου, Ευανθία Κ. Σαββίδη, Δημόσιες «Συμβάσεις Ν. 4412/2016 - Ερμηνεία κατ' άρθρο. Σχετικές διατάξεις – Νομολογία», εκδ. ΣΑΚΚΟΥΛΑ, 2018, σελ. 953). Σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 102 του Ν. 4412/2016, παρέχεται στην αναθέτουσα αρχή διακριτική ευχέρεια να ζητήσει διευκρινίσεις και συμπληρώσεις, μόνο για ασάφεια δικαιολογητικών και εγγράφων και για επουσιώδη σφάλματα, ιδίως για όλως τυπικής φύσης, γραφικά, λεκτικά, φραστικά σφάλματα, ως προς τη

σήμανση και τη συσκευασία του φακέλου και των εγγράφων της Προσφοράς, τα νομιμοποιητικά στοιχεία, τη σήμανση αντιγράφων, μεταφράσεων και λοιπών πιστοποιητικών ή βεβαιώσεων, τη διαφοροποίηση της δομής των εγγράφων της Προσφοράς από τα υποδείγματα κλπ. Η δε ως άνω διακριτική ευχέρεια της αναθέτουσας αρχής ελέγχεται, τόσο ως προς την άσκησή της (τυχόν υπέρβαση των άκρων ορίων που την προσδιορίζουν), όσο και ως προς την παράλειψη άσκησής της, βάσει των κανόνων του άρθρου 102 του Ν. 4412/2016. Ο δε διαχωρισμός μεταξύ ουσιώδους και επουσιώδους έλλειψης, ως και μεταξύ τυπικού και ουσιώδους σφάλματος, θα πρέπει να ερμηνεύεται υπό το πρίσμα του άρθρου 102 παρ. 3 και του άρθρου 18 του Ν. 4412/2016 και των αρχών που αυτά καθιερώνουν, το πρώτο, στην ειδική περίπτωση της συμπλήρωσης και το δεύτερο, γενικά επί των διαδικασιών ανάθεσης δημοσίων συμβάσεων, αμφοτέρων ερμηνευομένων στο πλαίσιο της αρχής του αποτελεσματικού ανταγωνισμού. Είναι δε επιτρεπτή η συμπλήρωση και η διόρθωση, όταν από την ίδια τη φύση του σφάλματος προκύπτει ότι αυτό είναι έλασσον και ευχερές, κατά τα διδάγματα της κοινής πείρας και λογικής, να λάβει χώρα κατά τη σύνταξη της Προσφοράς, ενώ η συμπλήρωση αυτή δεν πρέπει να είναι τέτοιας έκτασης, ώστε να προσδίδει πλεονέκτημα στον υπέρ ου οικονομικό φορέα, έναντι των ανταγωνιστών του, εισάγοντας ευμενή υπέρ αυτού διάκριση, να επιτρέπει τη μεταβολή ήδη κατατεθείσας Προσφοράς, την υποβολή εναλλακτικών προσφορών κλπ. Ως εκ τούτου, η δυνατότητα διευκρινίσεων ή συμπληρώσεων δεν ερμηνεύεται υπό την έννοια η αναθέτουσα αρχή δύναται να δέχεται εν γένει διορθώσεις παραλείψεων, οι οποίες, κατά τη ρητή πρόβλεψη εγγράφων της σύμβασης, επάγονται τον αποκλεισμό του υποψηφίου (Βλ. ΔΕΕ, Απόφαση της 6.11.2014, Υπόθεση C-42/13, Cartiera dell' Adda SpA κατά CEM Ambiente SpA, σκέψη 46, υπ' αριθμ. 471/2018 Απόφαση 1^{ου} Κλιμακίου Α.Ε.Π.Π, σκέψη 63, υπ' αριθμ. 1132_1133 Απόφαση 7^{ου} Κλιμακίου Α.Ε.Π.Π, σκέψη 34). Με βάση τα ανωτέρω αναφερόμενα, δεν συντρέχει εν προκειμένω περίπτωση «πρόδηλου τυπικού σφάλματος» ή «επουσιώδους παράλειψης» που επιδέχεται διόρθωση/συμπλήρωση, υπό την έννοια του ως άνω άρθρου, αλλά περίπτωση μη πλήρωσης απαραίτου όρου της Διακήρυξης που αφορά σε τεχνική

Αριθμός απόφασης: 201/2019

προδιαγραφή μουσειακών κατασκευών (Μέρος Β, Παράρτημα ΙΙ). Με βάση τα προλεχθέντα, οι αιτιάσεις της προσφεύγουσας περί παράλειψης της αναθέτουσας αρχής να προσφύγει στο άρθρο 102 παρ. 5 του Ν. 4412/2016, απορρίπτονται ως αβάσιμες.

38. Επειδή, κατόπιν των ανωτέρω, η κρινόμενη Προδικαστική Προσφυγή πρέπει να απορριφθεί.

39. Επειδή, ύστερα από την προηγούμενη σκέψη, πρέπει να καταπέσει το Παράβολο που κατέθεσε η προσφεύγουσα (άρθρο 363 παρ. 5 Ν.4412/2016 και 5 παρ. 5 του Κανονισμού).

Για τους λόγους αυτούς

Απορρίπτει την Προδικαστική Προσφυγή.

Διατάσσει την κατάπτωση του προσκομισθέντος Παραβόλου (άρθρο 363 παρ. 5 Ν.4412/2016 και 5 παρ. 5 του Κανονισμού).

Κρίθηκε και αποφασίσθηκε την 1^η Φεβρουαρίου 2019 και εκδόθηκε στις 21 Φεβρουαρίου 2019, στον Άγιο Ιωάννη Ρέντη.

Η Πρόεδρος

Ο Γραμματέας

Χρυσάνθη Χαραλαμποπούλου

Νικόλαος Λιακατσίδης